

**Mitä suomalaiset
masennuspotilaat ja
heidän omaisensa
ajattelevat
masennuksen hoidon
nykytilasta?**

Tutkimuksen tarkoitus

- Tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia suomalaisten masennuspotilaiden ja heidän läheistensä käsityksiä masennushoidon lääkityksen ja hoidon saatavuudesta, tehosta ja oikea-aikaisuudesta Suomessa. Lisäksi tutkimuksessa kartoitettiin masennuksen vaikutusta potilaiden päivittäiseen elämään.
- Tutkimus toteutettiin onlinekyselynä MTKL:n ja FinFamin rekistereihin.

Taustatietoja

Taustatietoja

Kvantita-
tiivinen,
online

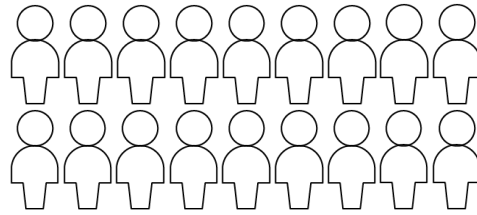
Mielenterveyden
keskusliiton ja
Finfamin
rekisterit

Lomakkeen kesto

~8 min

1.2.-27.2.
2022

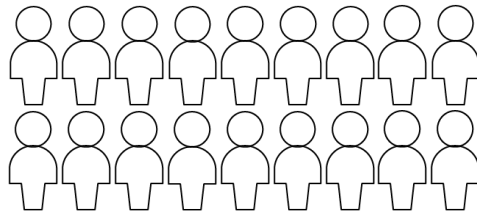
n=816 vastaajaa

78%

19%

HYKS
38%
n=308

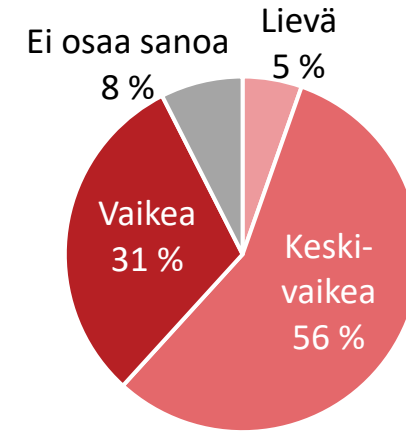
TYKS
10%
n=85

TAYS
16%
n=131

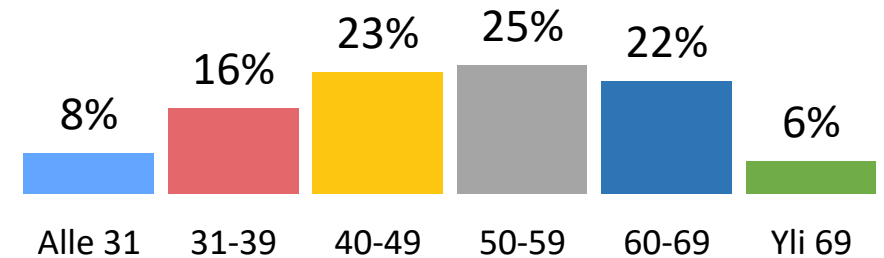
KYS
16%
n=134

OYS
19%
n=155

Masennusaste

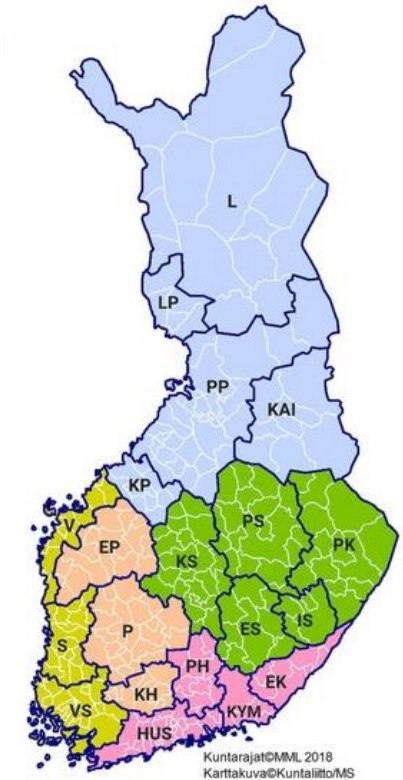
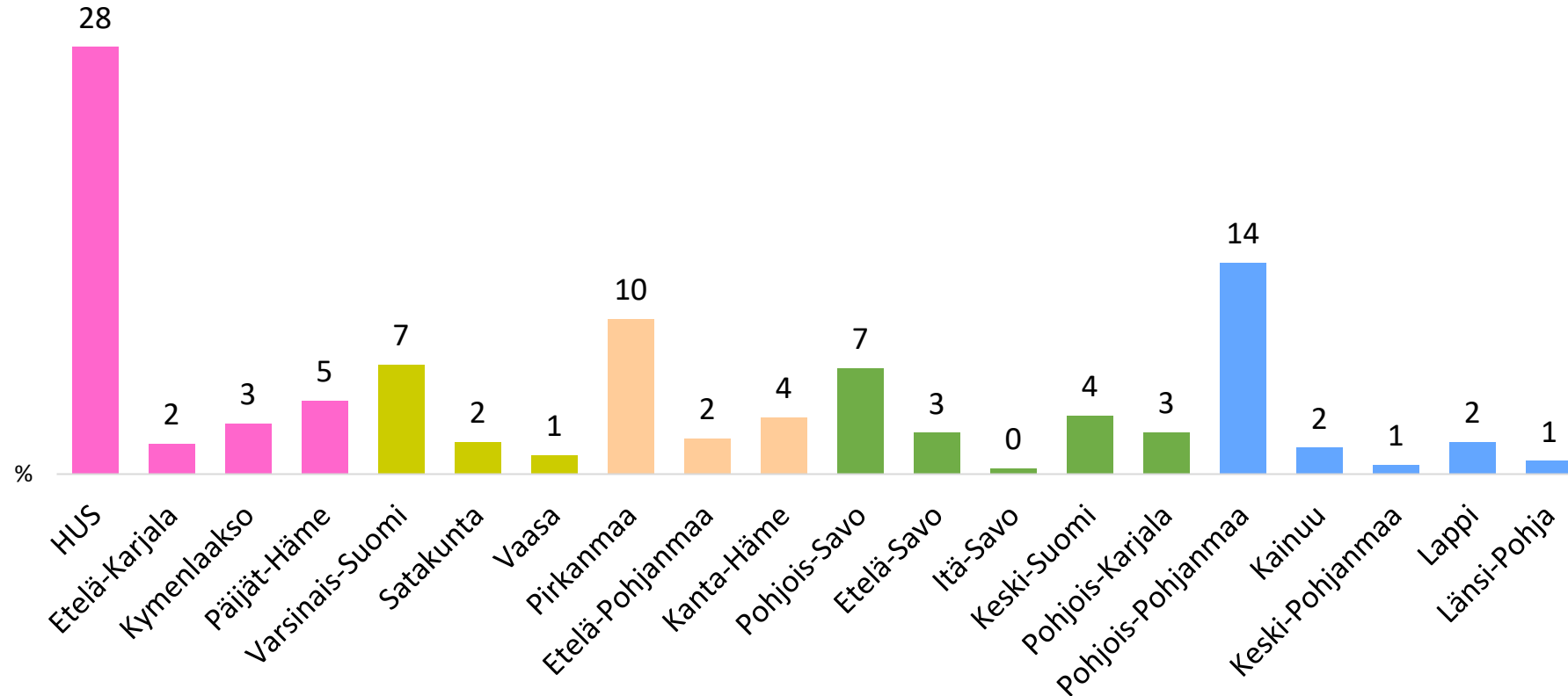

Ikä

Sh-piirit

Vastaajien alueellinen jakautuminen, Sh-piirit
Kaikki vastaajat n=813

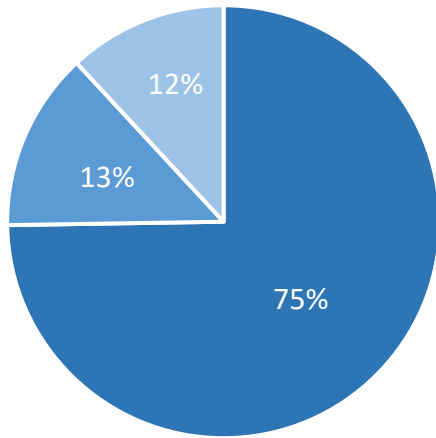

*<https://www.kuntaliitto.fi/sosiaali-ja-terveysasiat/terveydenhuolto/erikoissairaanhoido>

Diagnoosi ja vaikeusaste

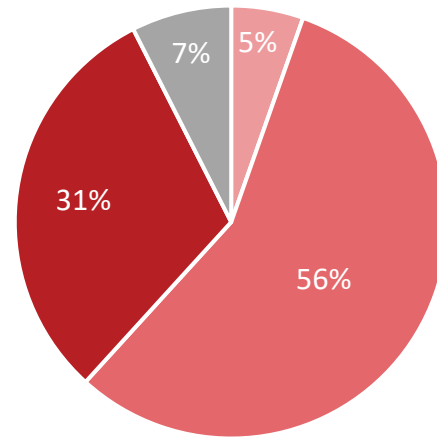
Valtaosalla vastaajista oli itsellään masennusdiagnoosi ja heistä yli puolella myös muita psykiatrisia diagnooseja

Onko sinulla tai läheiselläsi lääkärin antama masennusdiagnoosi?
n=816

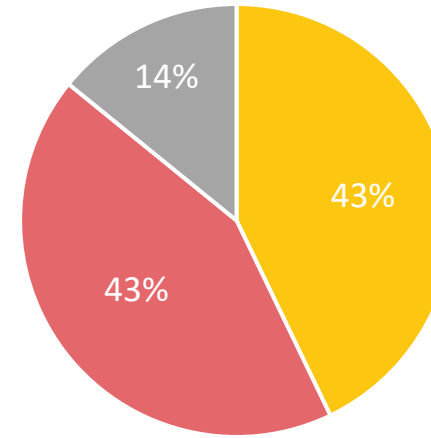
- Kyllä, minulla itselläni
- Kyllä, läheiselläni
- Kyllä, molemmilla

Onko lääkäri määritellyt masennuksesi/ omaisesi masennuksen...
n=816

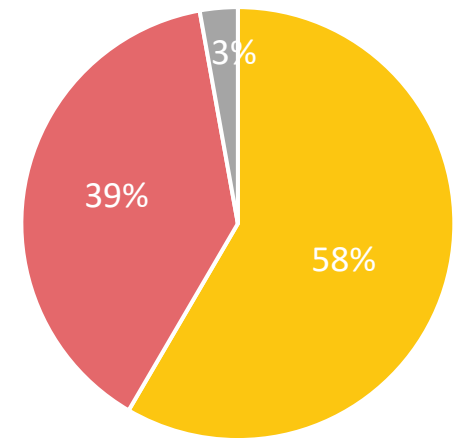
- Lieväksi
- Keskivaikeaksi
- Vaikeaksi
- En osaa sanoa

Onko sinulla todettu hoitoresistentti* masennus?
n=707

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

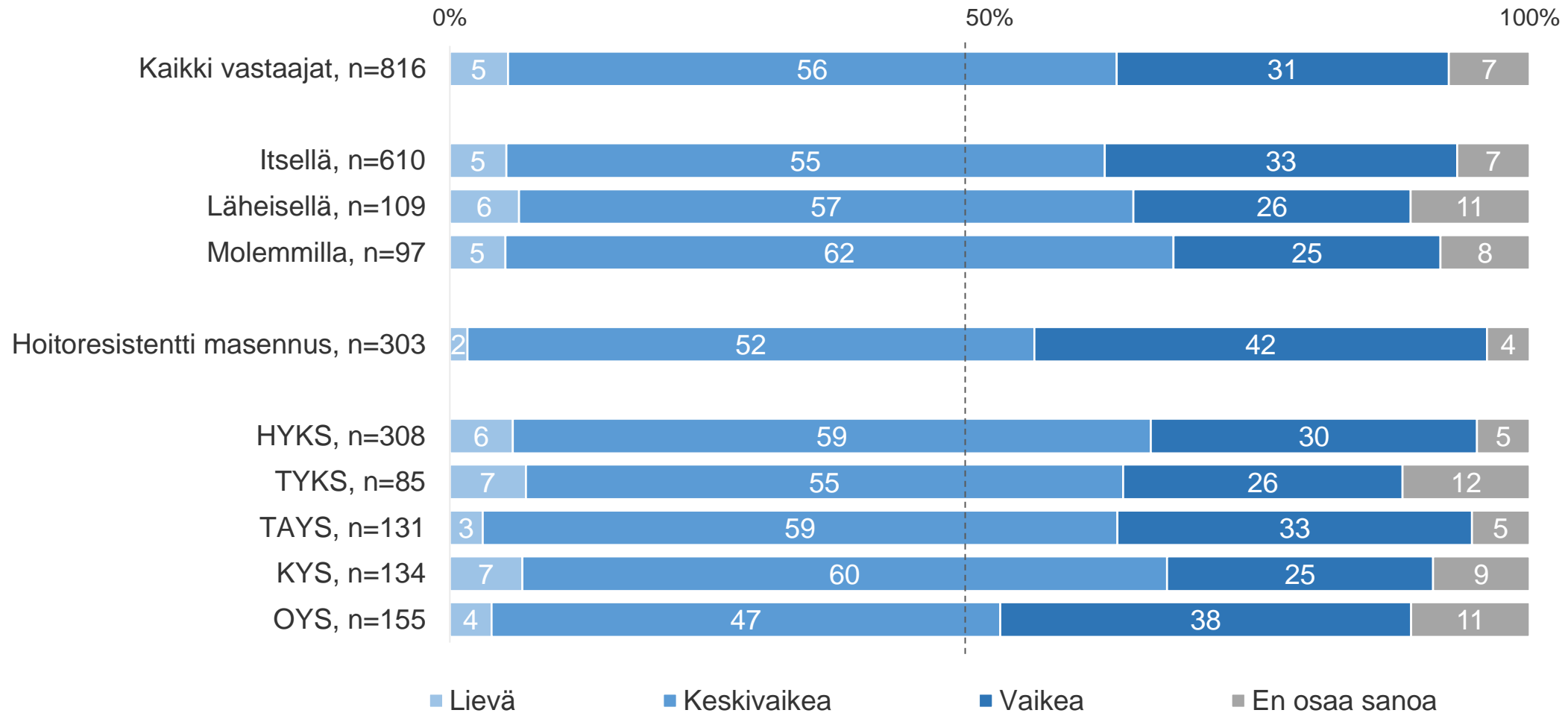
Onko sinulla muita psykiatrisia diagnooseja?
n=707

- Kyllä
- Ei
- En osaa sanoa

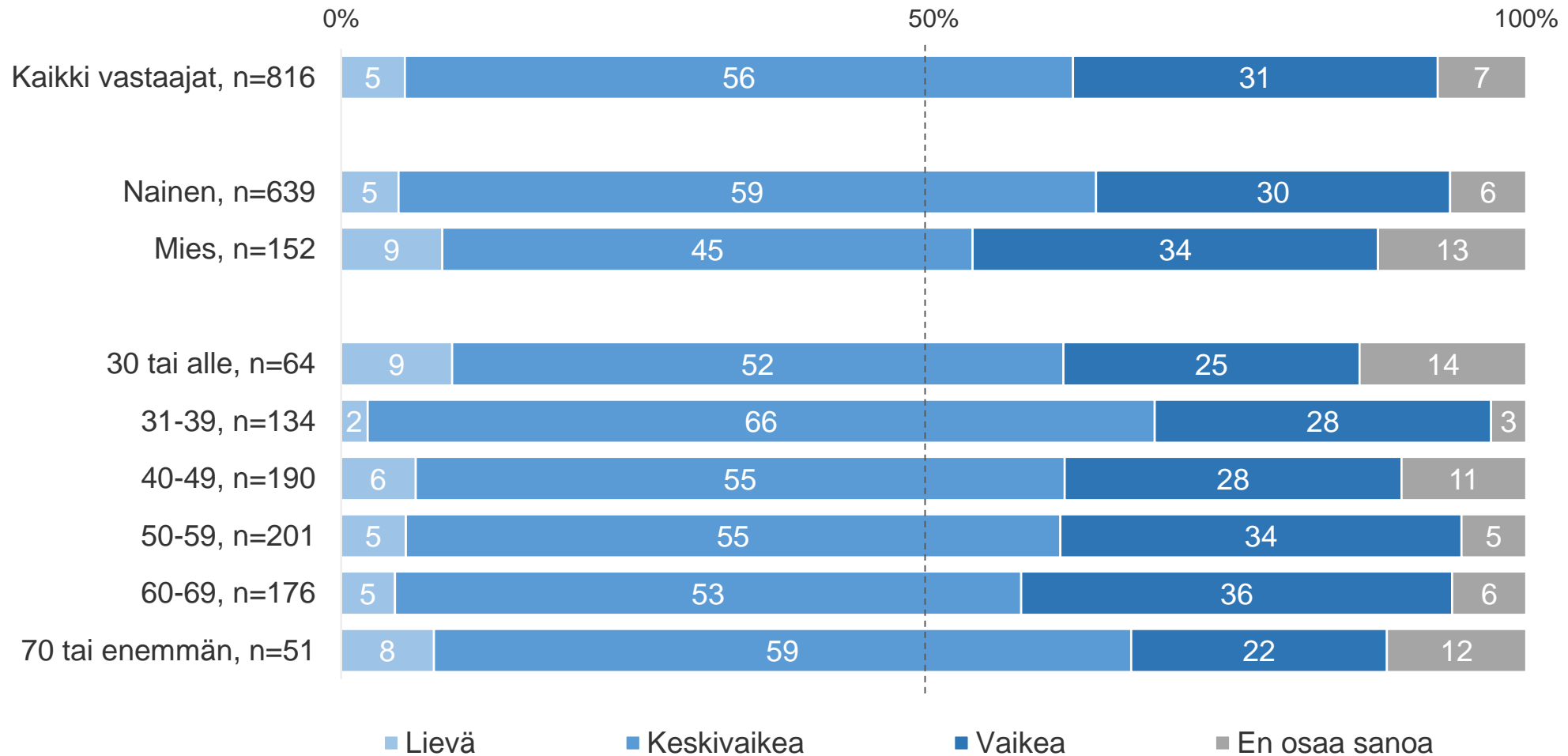
* Masennusta yritetty hoitaa ainakin kahdella lääkehoidolla ilman riittävää vaikutusta

Masennuksen vaikeusaste 1/2

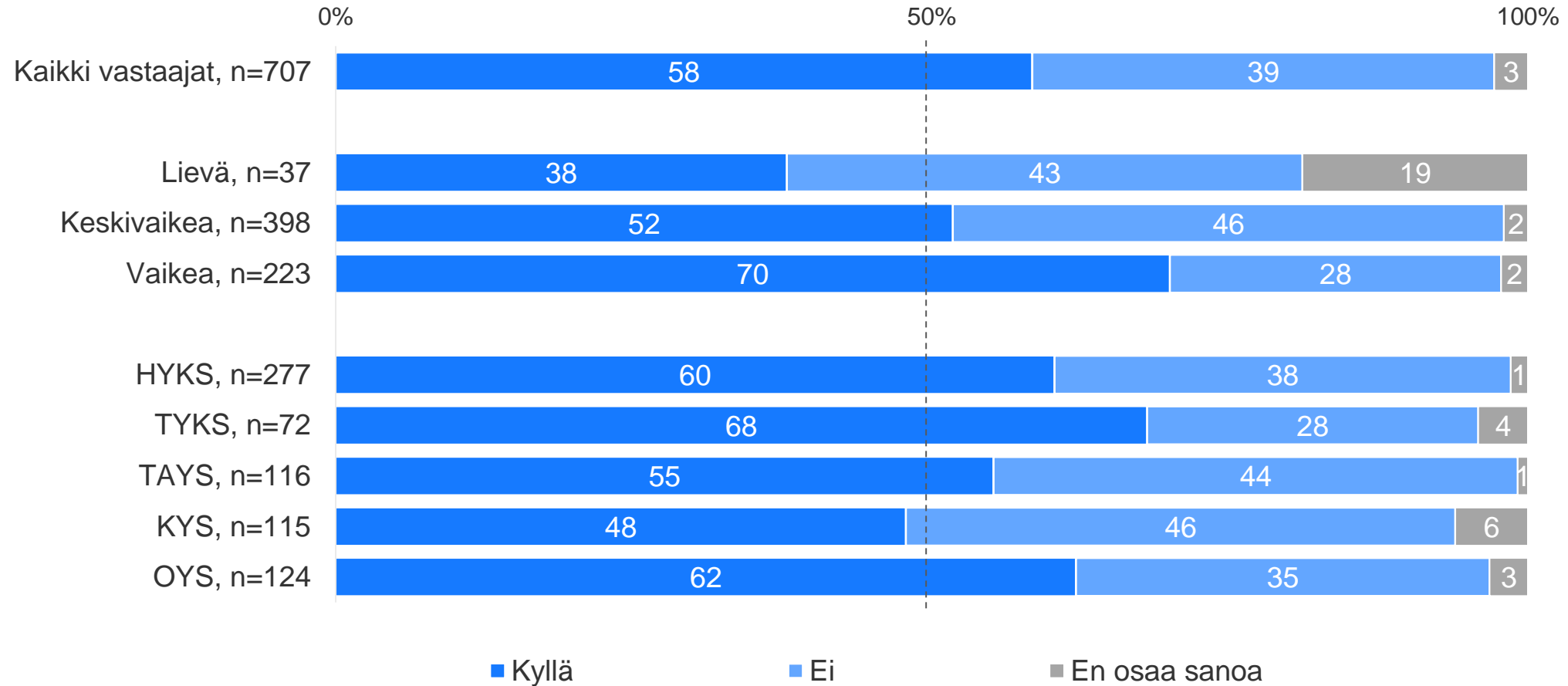
Onko lääkäri määritellyt masennuksesi/ omaisesi masennuksen...

Masennuksen vaikeusaste 2/2

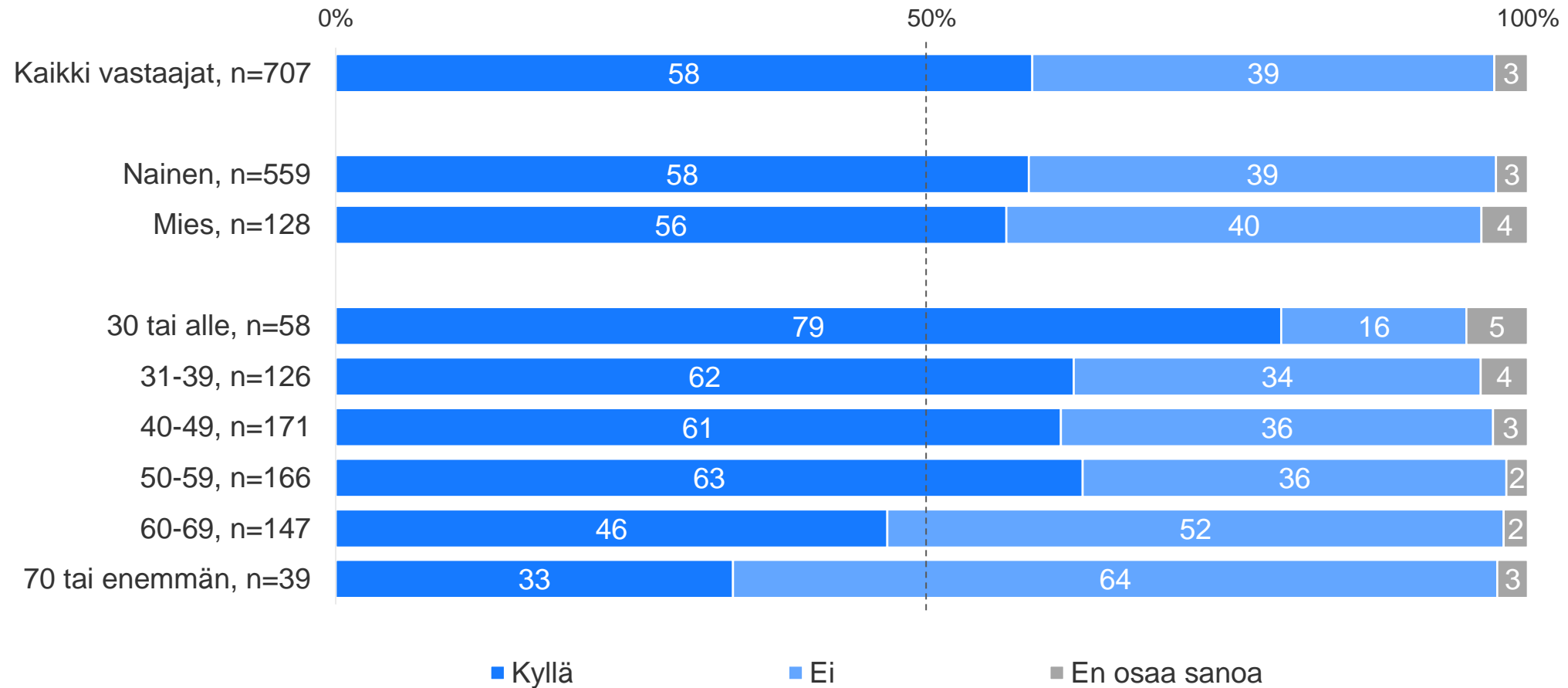
Onko lääkäri määritellyt masennuksesi/ omaisesi masennuksen...

Vaikeasta masennuksesta kärsivillä oli eniten myös muita psykiatrisia diagnooseja

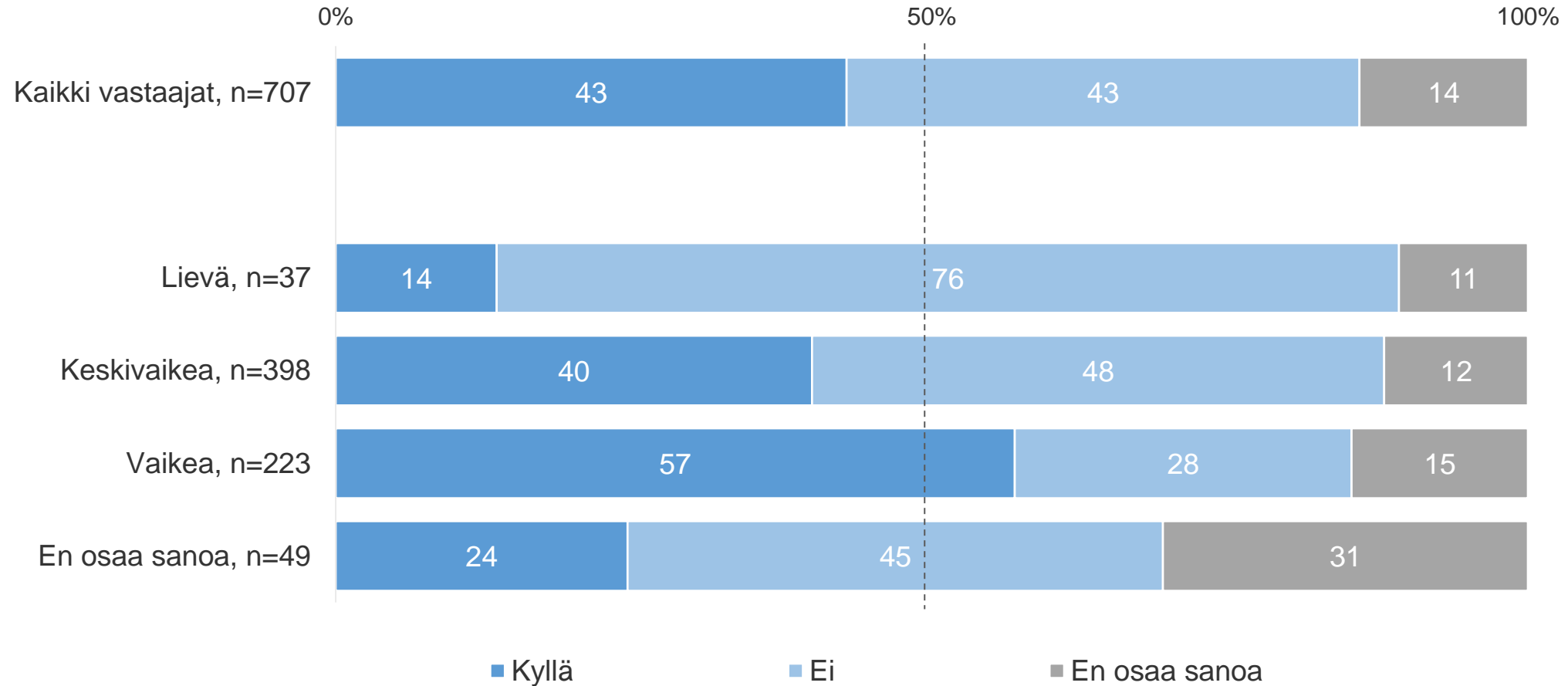
Onko sinulla muita psykiatrisia diagnooseja?

Muiden psykiatristen diagnoosien osuus sukupuolen ja ikäryhmän mukaan

Onko sinulla muita psykiatrisia diagnooseja?

Hoitoresistentti masennus korostuu vaikeasti masentuneiden keskuudessa

Onko sinulla todettu hoitoresistentti masennus eli onko masennusta yritetty hoitaa ainakin kahdella lääkehoidolla ilman riittävää vaikutusta?

Hoitoon hakeutuminen

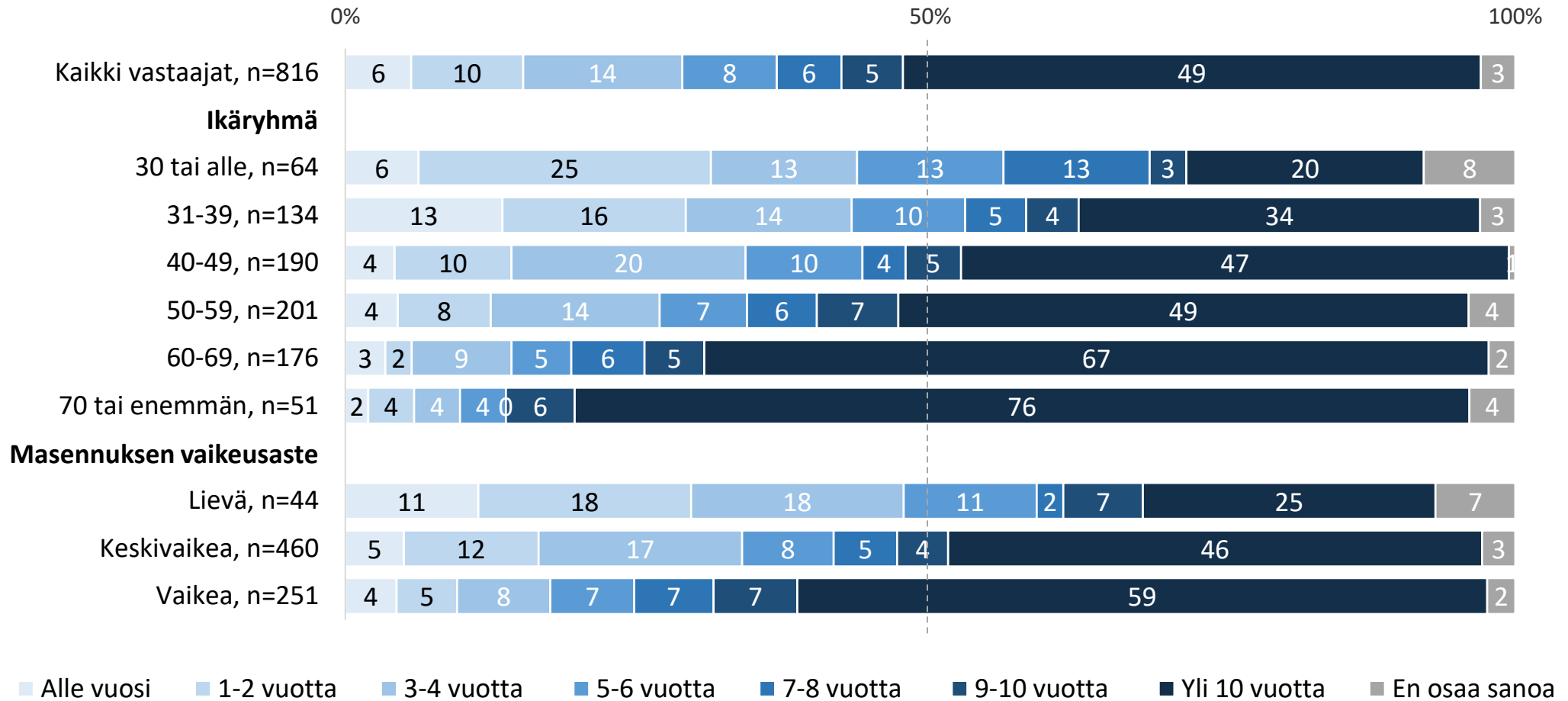
Lähes kolmanneksella hoitoon hakeutuminen vei yli puoli vuotta

% vastaajista	Kaikki vastaajat, N=816	Masennuksen vaikeusaste				Erva-alue				
		Lievä, N=44	Keski-vaikea, N=460	Vaikea, N=251	En osaa sanoa, n=61	HYKS, n=308	TYKS, n=85	TAYS, N=131	KYS, N=134	OYS, N=155
Kuinka pian sen jälkeen, kun itse ajattelit olevasi/ läheisesi ajatteli olevansa masentunut, hoitoon hakeutuminen tapahtui?										
Samalla viikolla	9	14	8	10	10	11	9	5	10	8
Parin viikon sisällä	8	11	8	8	3	8	5	8	10	7
Kuukauden sisällä	13	16	12	13	11	12	9	12	13	14
Kolmen kuukauden aikana	13	18	16	11	5	11	16	21	13	12
Puolen vuoden aikana	16	16	17	16	2	15	16	20	15	13
Kauemmin	29	20	27	31	43	29	34	23	28	35
En osaa sanoa	12	5	12	10	26	13	9	11	11	12

Noin puolet vaikeasta masennuksesta kärsivistä on saanut diagnoosin erikoislääkärin konsultaation jälkeen

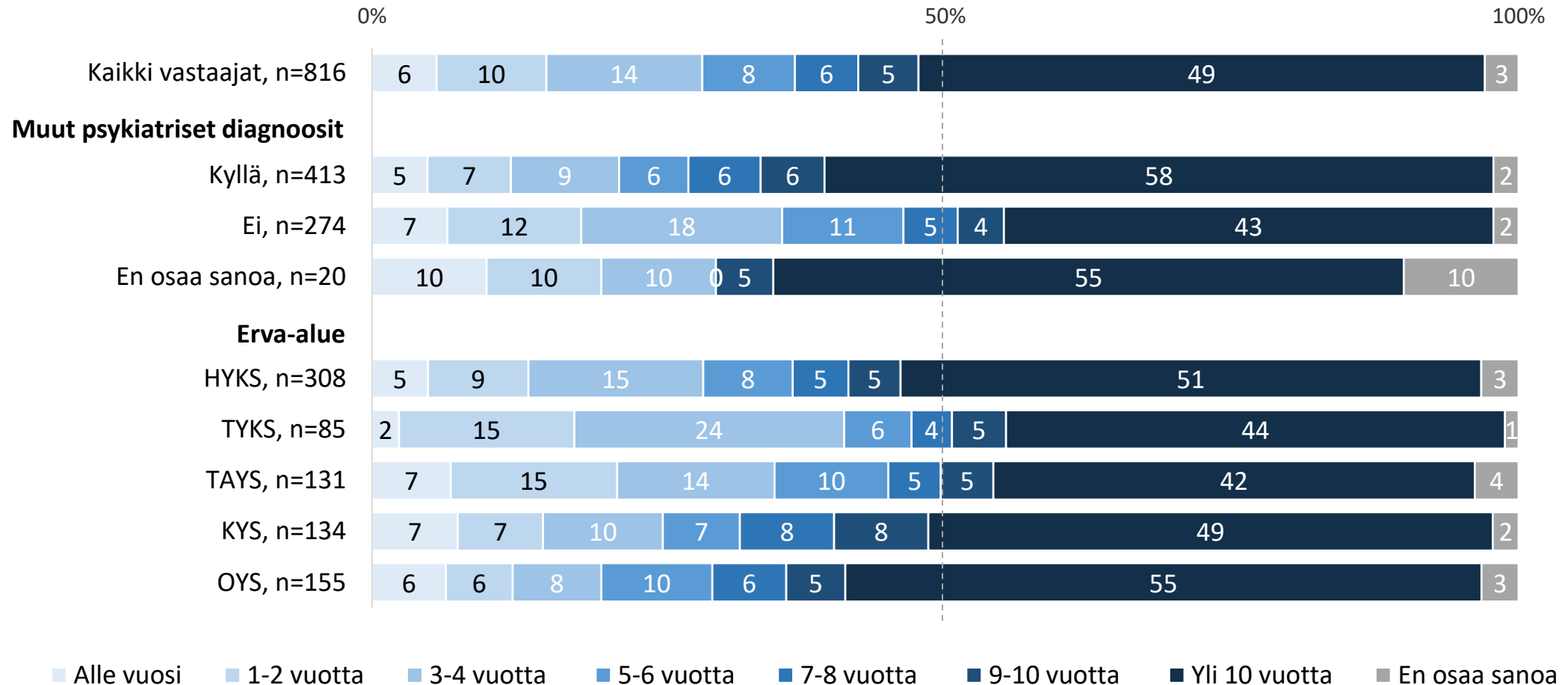
% vastaajista	Kaikki vastaajat, N=707	Masennuksen vaikeusaste				Erva-alue				
		Lievä, N=37	Keski-vaikea, N=398	Vaikea, N=223	En osaa sanoa, n=49	HYKS, n=277	TYKS, n=72	TAYS, N=116	KYS, N=115	OYS, N=124
Kuinka pian hoitoon hakeutumisen jälkeen sait diagnoosin?										
Heti, ensimmäisellä kerralla	33	35	36	28	33	31	38	34	42	25
Toisella kerralla	11	22	11	9	8	8	13	16	11	10
Erikoislääkärin konsultaation jälkeen	37	16	34	48	27	42	36	28	26	45
En osaa sanoa	20	27	20	15	33	19	14	22	21	20
Kuinka pian hoitoon hakeutumisen jälkeen sait ensimmäisen hoidon (ml. lääkkeet, terapia jne.)?										
Välittömästi	40	41	40	40	45	39	42	39	56	30
Toisen käyntikerran jälkeen	14	19	14	11	16	12	18	15	10	15
Erikoislääkärin konsultaation jälkeen	29	8	29	35	18	30	26	29	23	33
En osaa sanoa	18	32	18	14	20	19	14	17	11	23

Puolet vastaajista on saanut masennusdiagnoosin yli 10 vuotta sitten

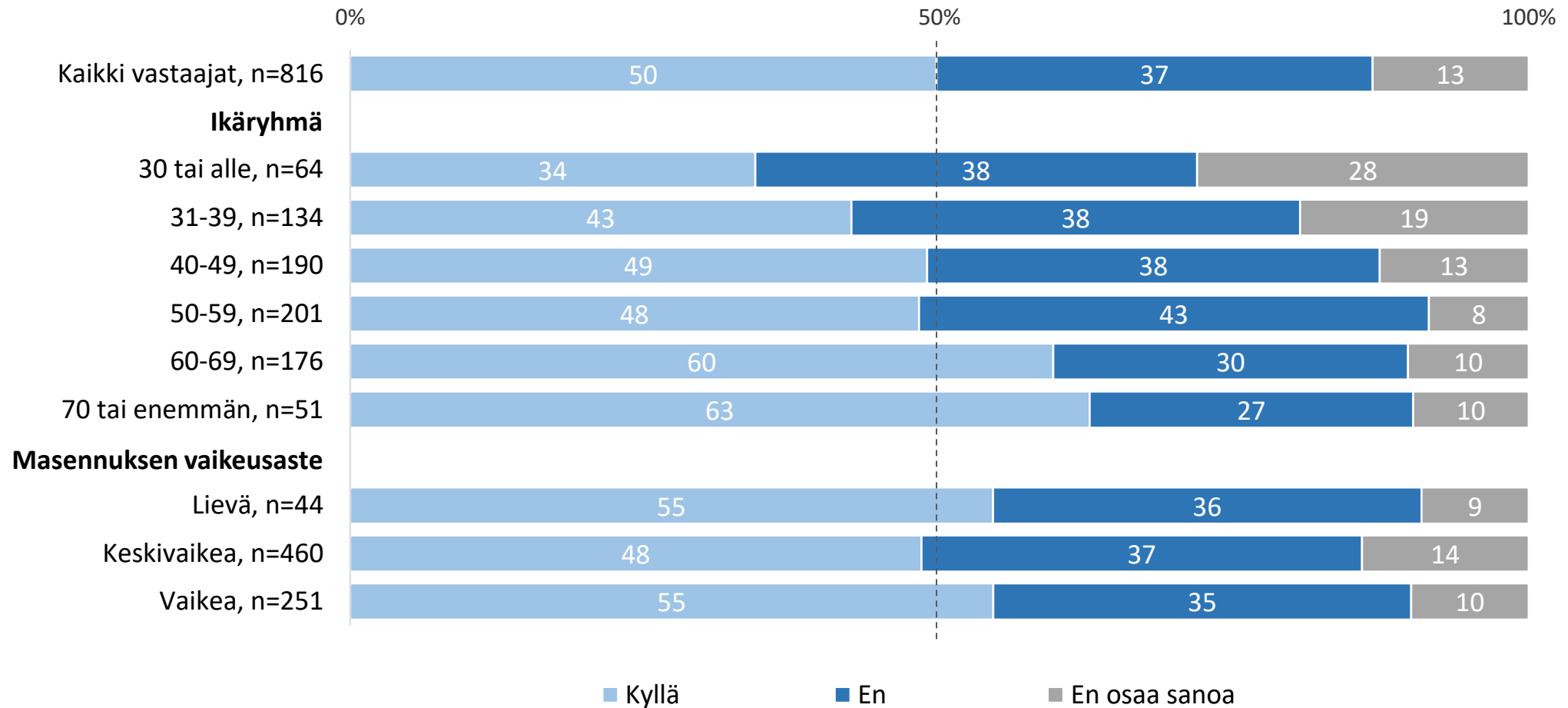
Kuinka kauan saamastasi/läheisesi saamasta masennusdiagnoosista on aikaa?

Aika masennusdiagnoosin saamisesta - muut psykiatriset diagnoosit ja Erva-alueet

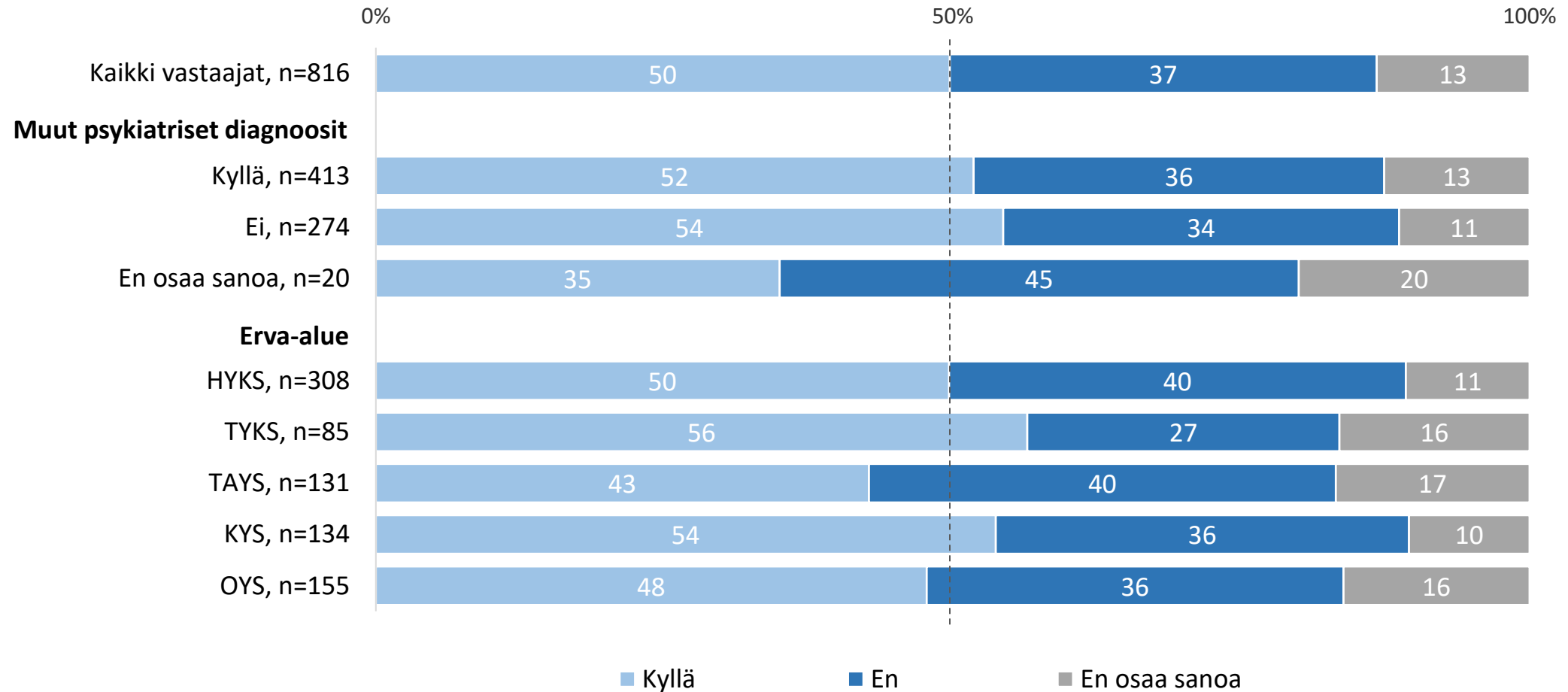
Kuinka kauan saamastasi/läheisesi saamasta masennusdiagnoosista on aikaa?

Puolet vastaajista koki, että olivat saaneet riittävästi tietoa hoitohenkilökunnalta masennuksesta sairautena

Oletko mielestäsi saanut riittävästi tietoa masennuksesta sairautena hoitohenkilökunnalta?

Muilla psykiatrisilla diagnooseilla ei ollut vaikutusta kokemukseen tiedon riittävydestä masennuksesta sairautena

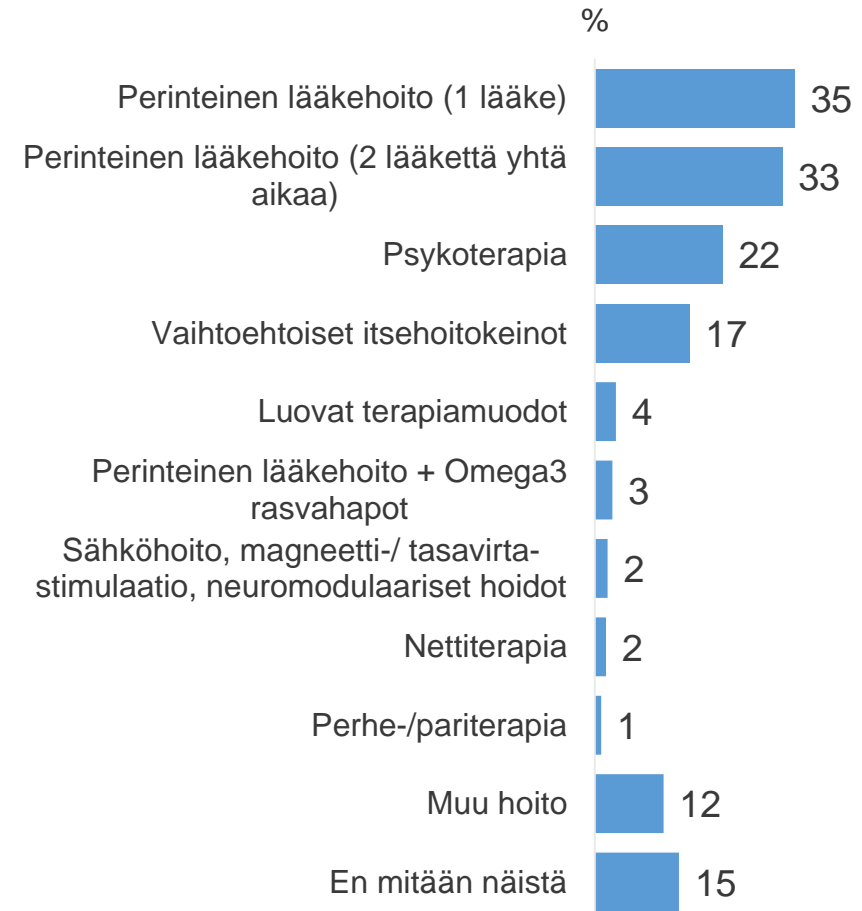
Oletko mielestäsi saanut riittävästi tietoa masennuksesta sairautena hoitohenkilökunnalta?

64% vastaajista on joskus käynyt psykoterapiassa, lääkahoito on yleisin parhaillaan käytössä oleva hoito

Millaisia hoitoja olet saanut aikaisemmin? n=707

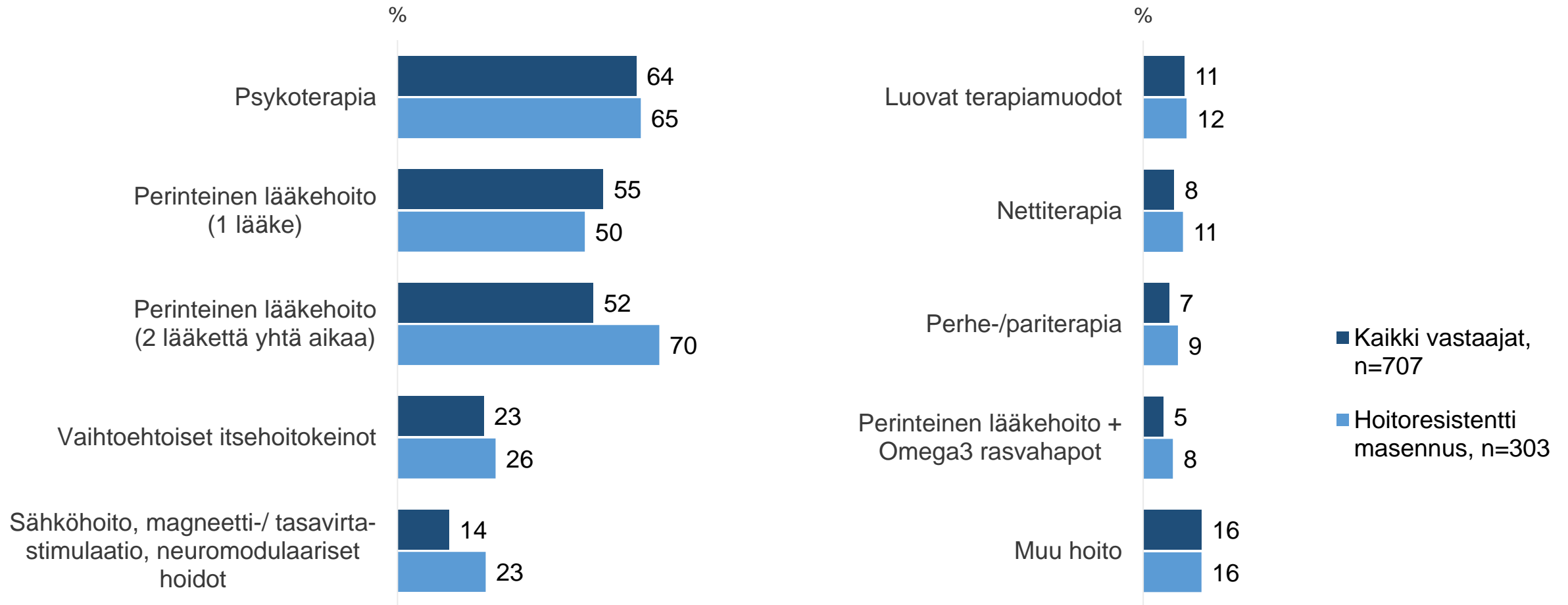

Entä mitä hoitoja on käytössä parhaillaan? n=707

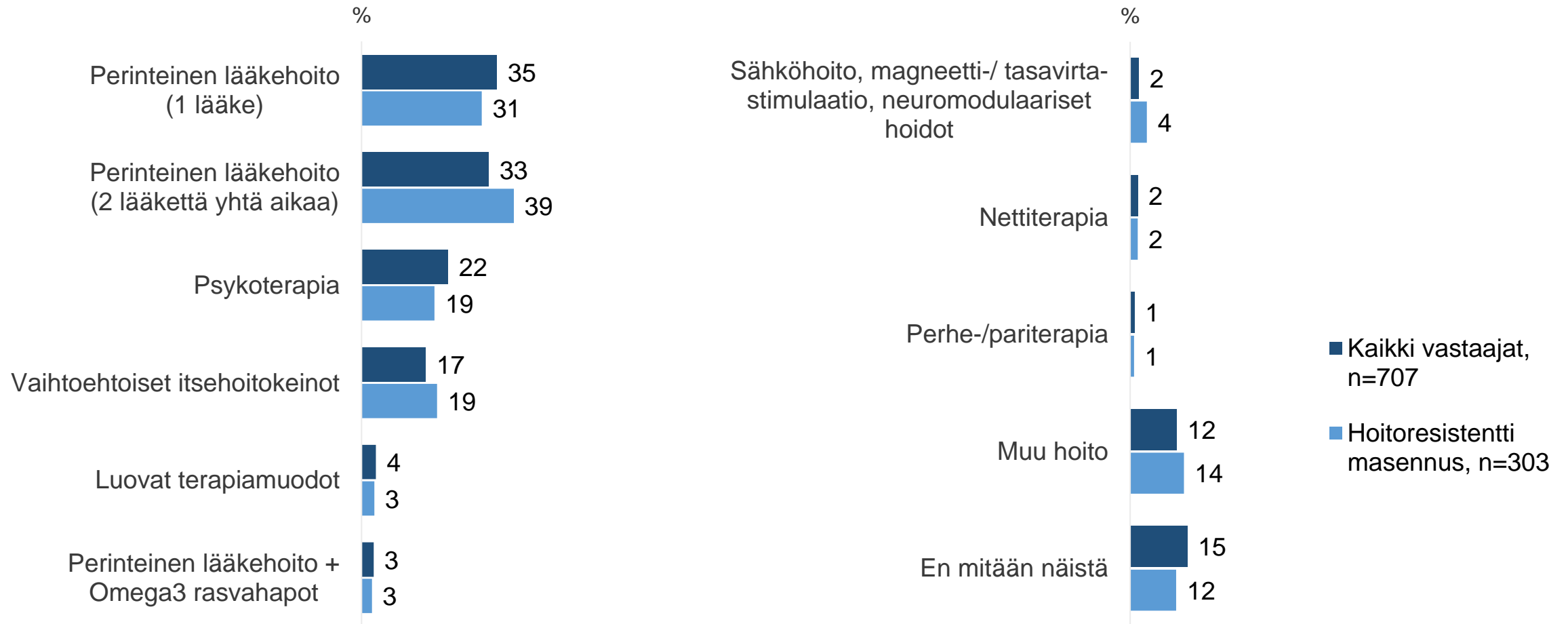
Aikaisemmin saadut hoidot - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit

Millaisia hoitoja olet saanut aikaisemmin?

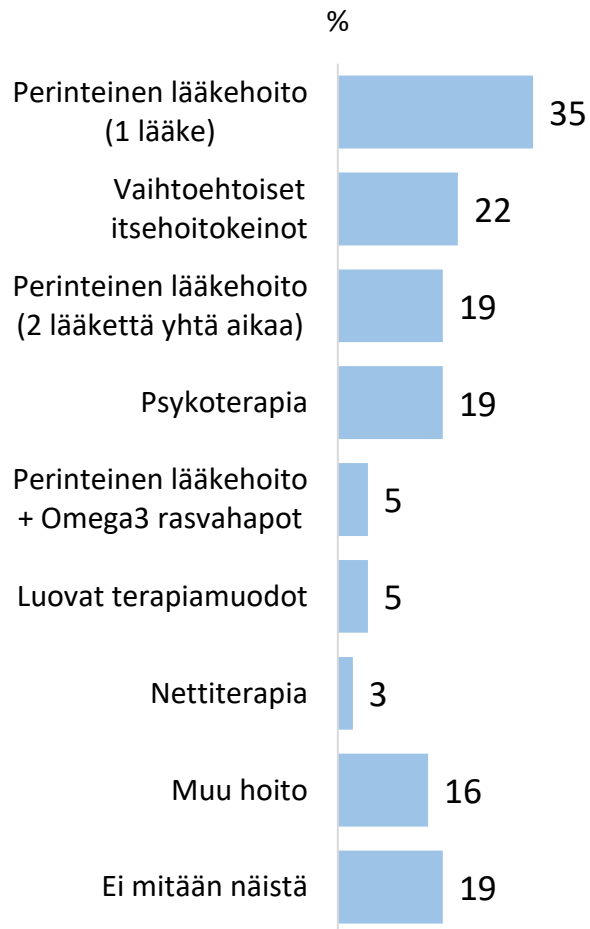
Nykyiset hoidot - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit

Entä mitä hoitoja on käytössä parhaillaan?

Käytössä olevat hoidot masennuksen vaikeusasteen mukaan

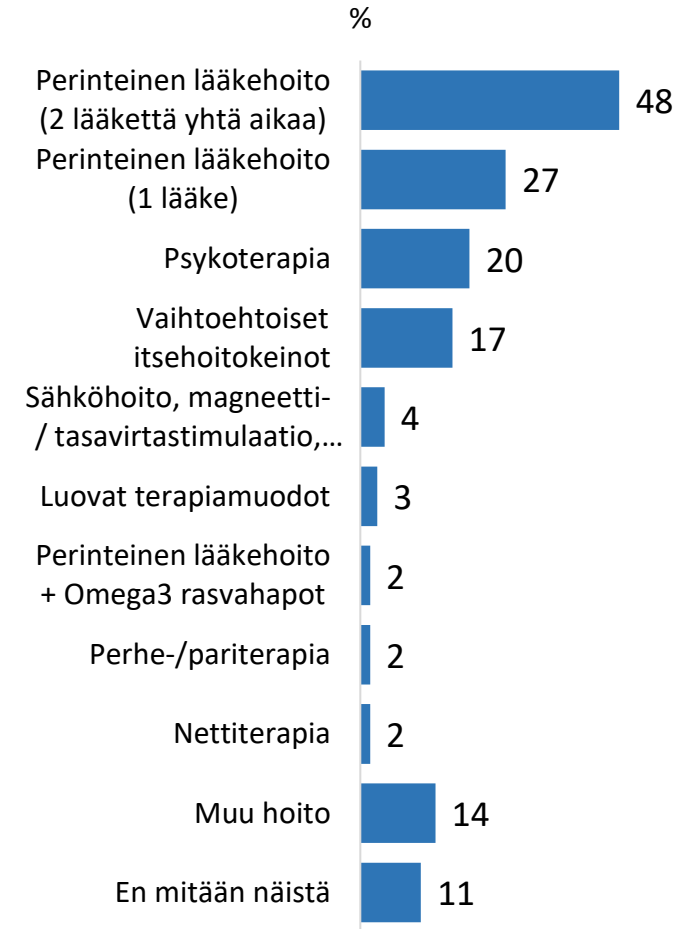
Lievä masennus, N=37

Keskivaikea masennus, N=398

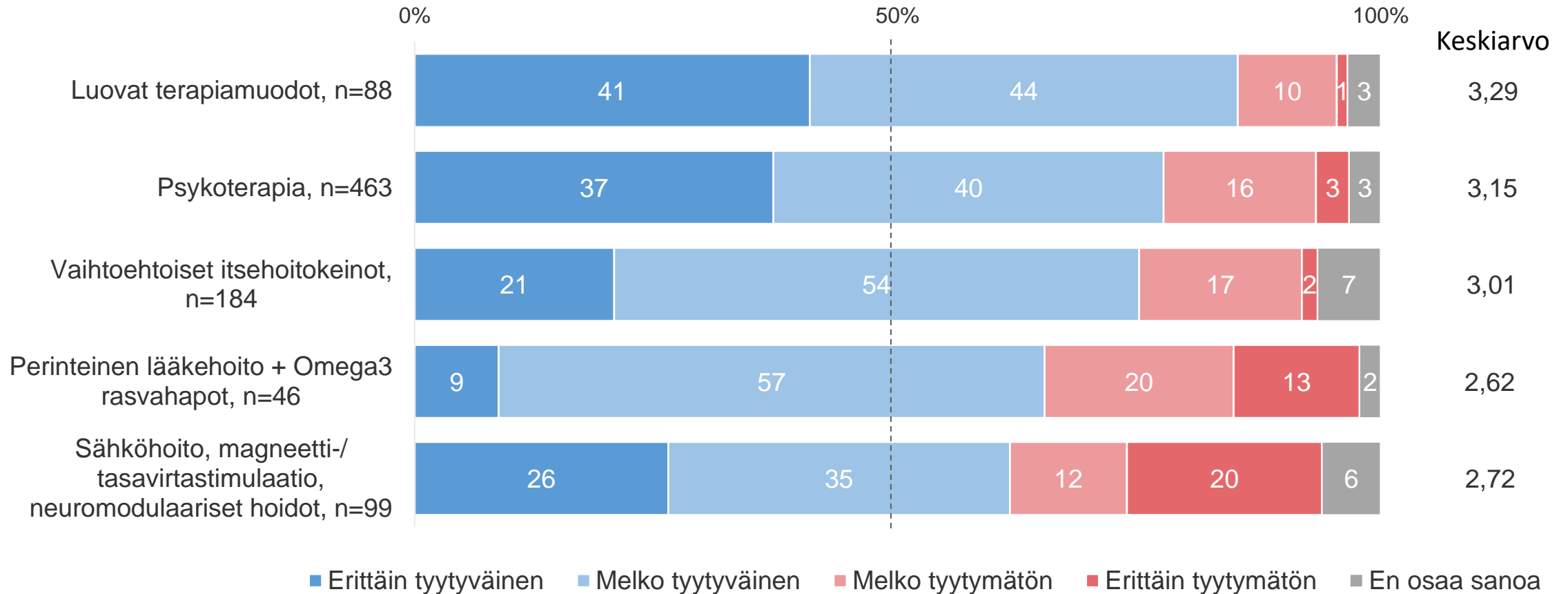

Vaikea masennus, N=223

Potilaat pitävät luovia terapiamuotoja ja psykoterapiaa tehokkaimpina terapiamuotoina

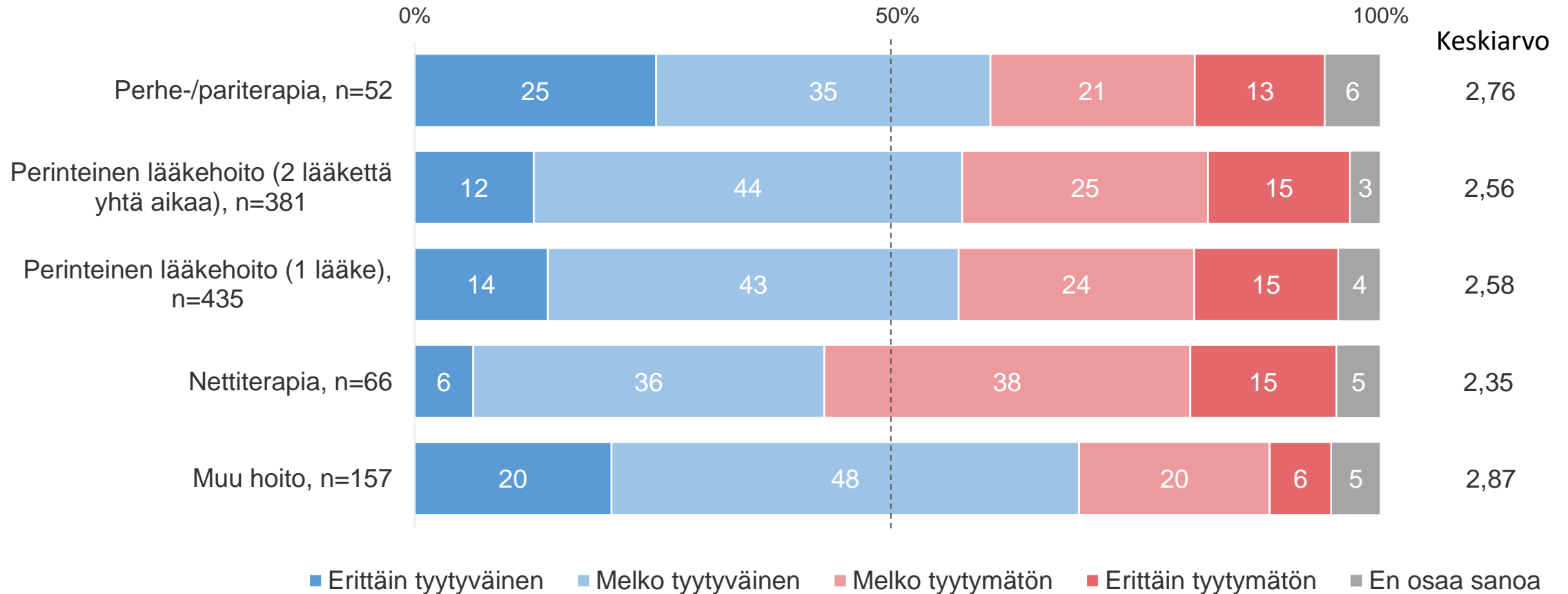
Kaikki vastaajat

Kuinka tyytyväinen olet ollut hoidon tehoon? Asteikolla 4=Erittäin tyytyväinen ... 1=Erittäin tyytymätön

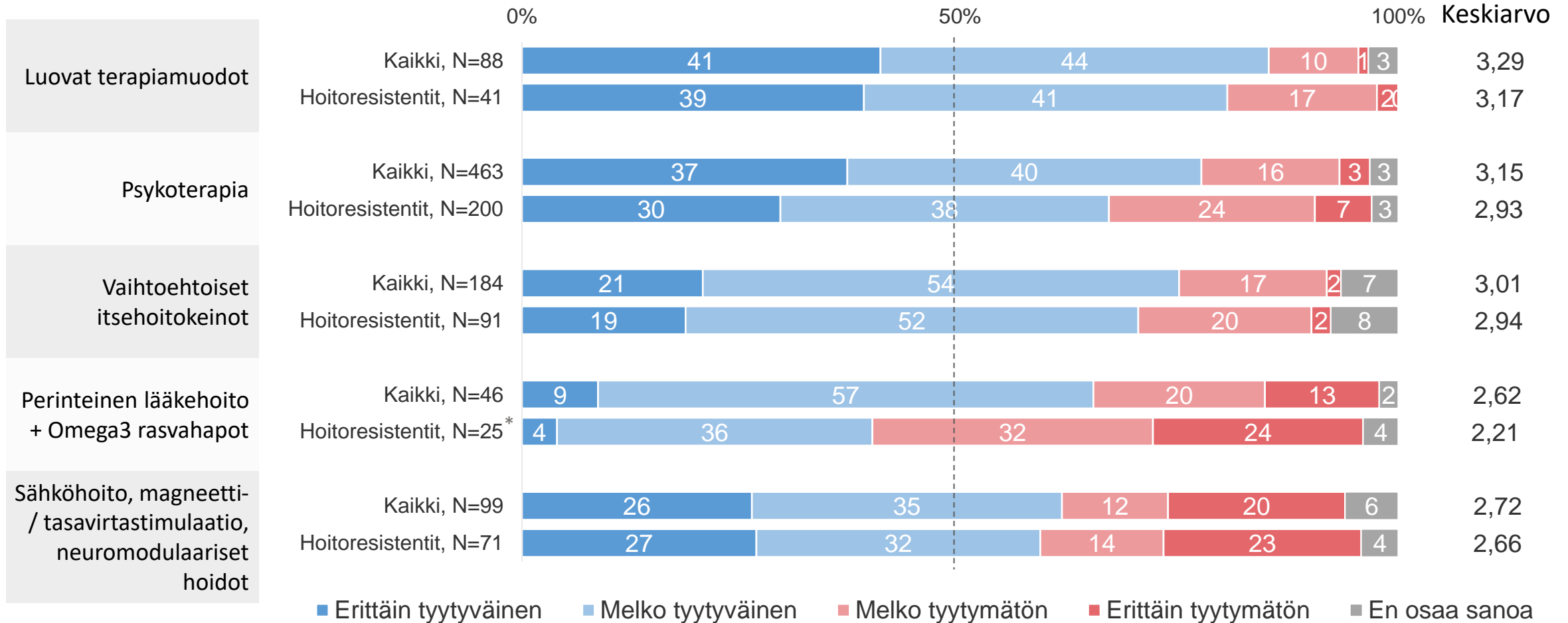
Yli puolet on tyytyväisiä lääkehoidon tehoon

Kaikki vastaajat

Kuinka tyytyväinen olet ollut hoidon tehoon? Asteikolla 4=Erittäin tyytyväinen ... 1=Erittäin tyytymätön

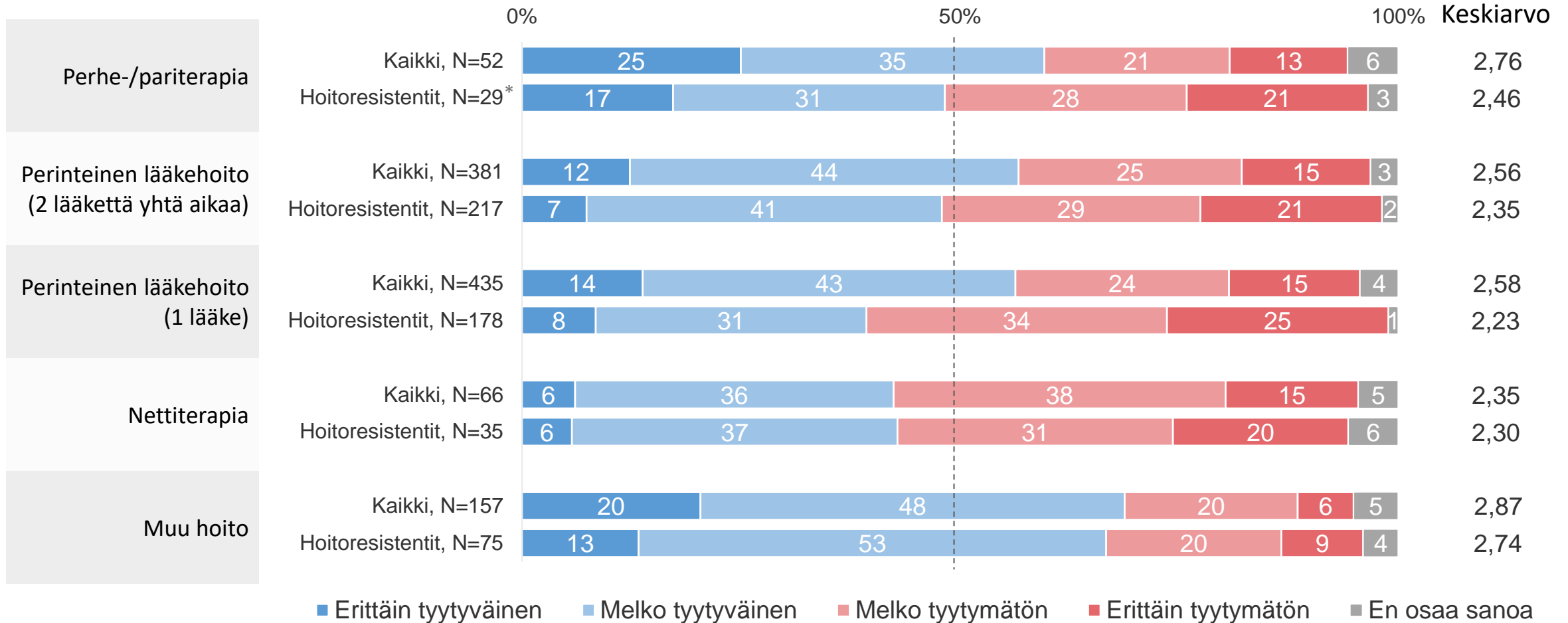
Tyytyväisyys hoidon tehoon - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit 1/2

Kuinka tyytyväinen olet ollut hoidon tehoon? Asteikolla 4=Erittäin tyytyväinen ... 1=Erittäin tyytymätön

*pieni n

Tyytyväisyys hoidon tehoon - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit 2/2

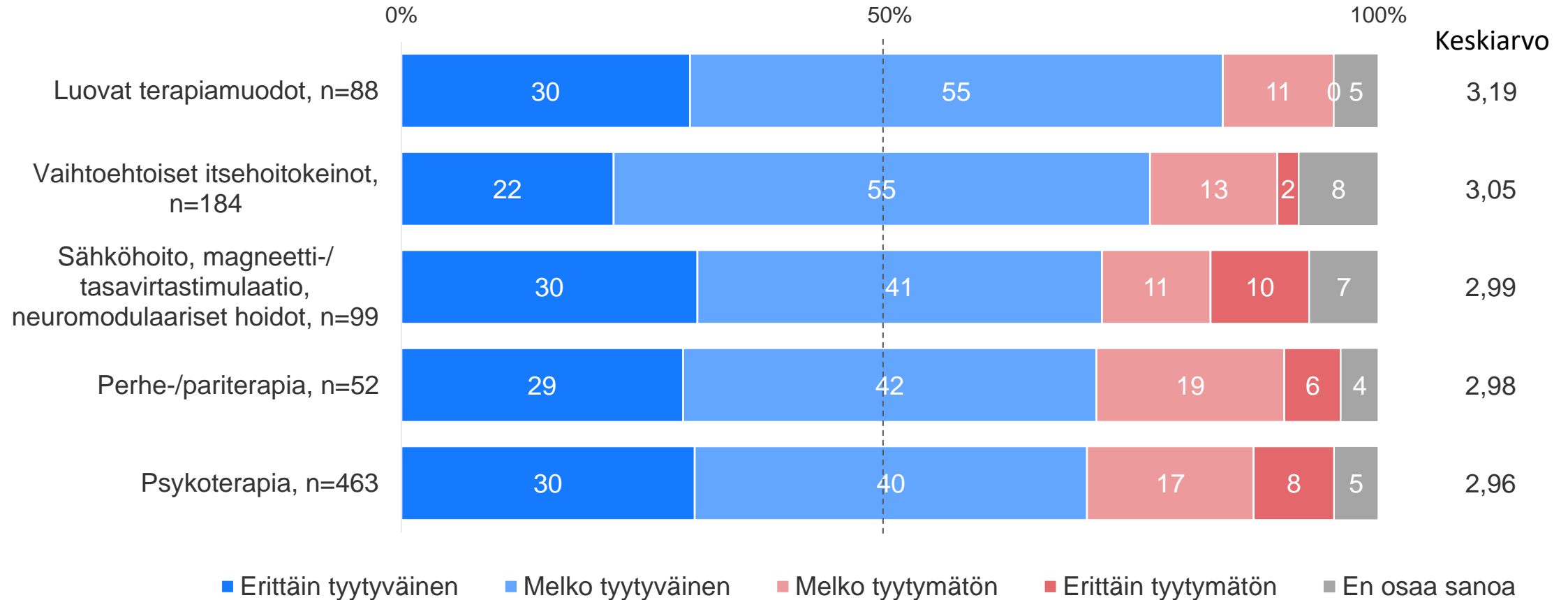

Kuinka tyytyväinen olet ollut hoidon tehoon? Asteikolla 4=Erittäin tyytyväinen ... 1=Erittäin tyytymätön

*pieni n

Luovia terapiamuotoja saaneet ovat tyytyväisimpiä hoidon oikea-aikaisuuteen

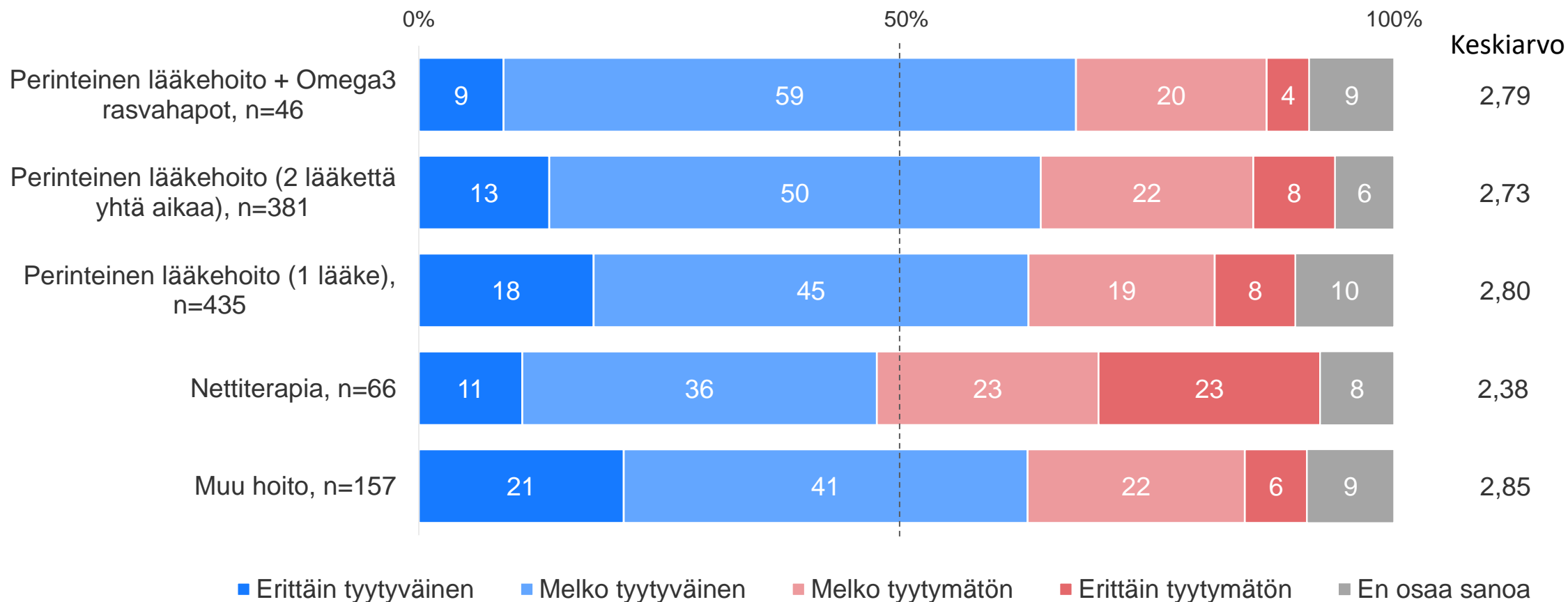
Kaikki vastaajat

Kuinka tyytyväinen olet ollut hoidon oikea-aikaisuuteen? Asteikolla 4=Erittäin tyytyväinen ... 1=Erittäin tyytymätön

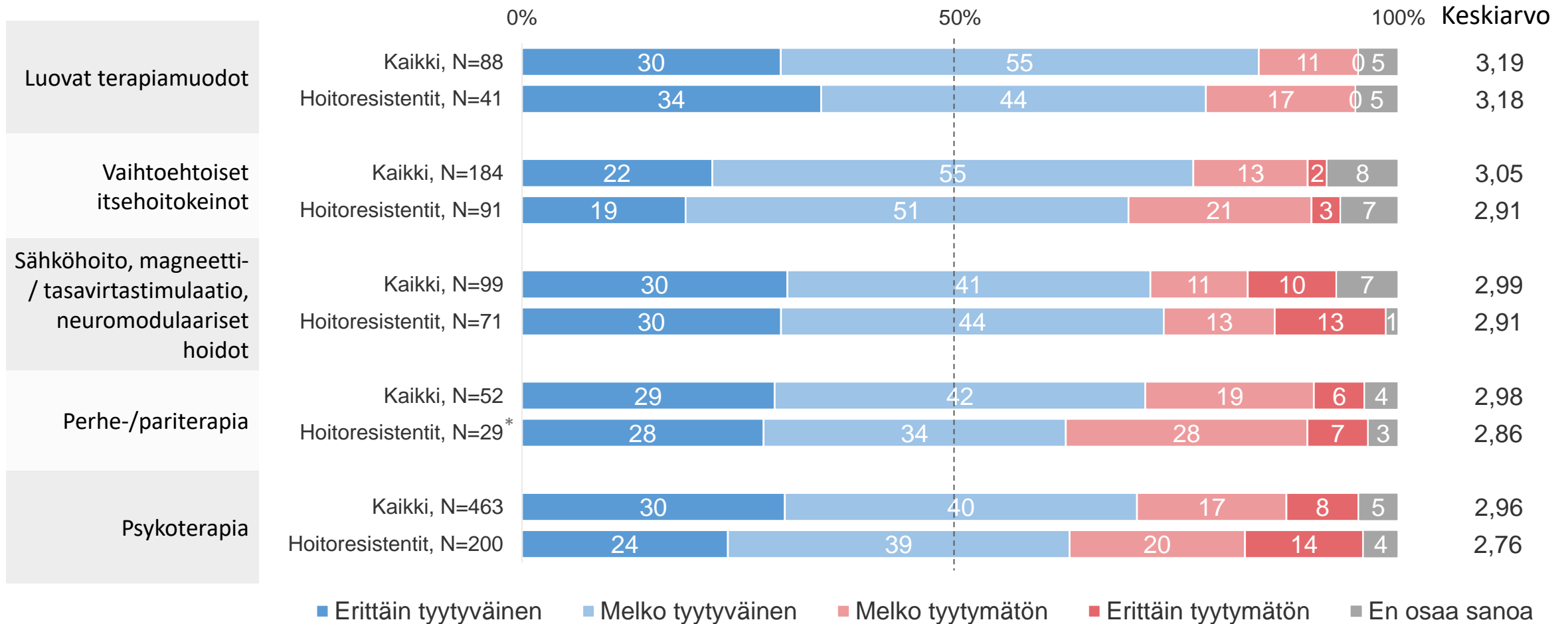
Nettiterapian oikea-aikaisuuteen on tyytyväisiä vajaa puolet sitä saaneista

Kaikki vastaajat

Kuinka tyytyväinen olet ollut hoidon oikea-aikaisuuteen? Asteikolla 4=Erittäin tyytyväinen ... 1=Erittäin tyytymätön

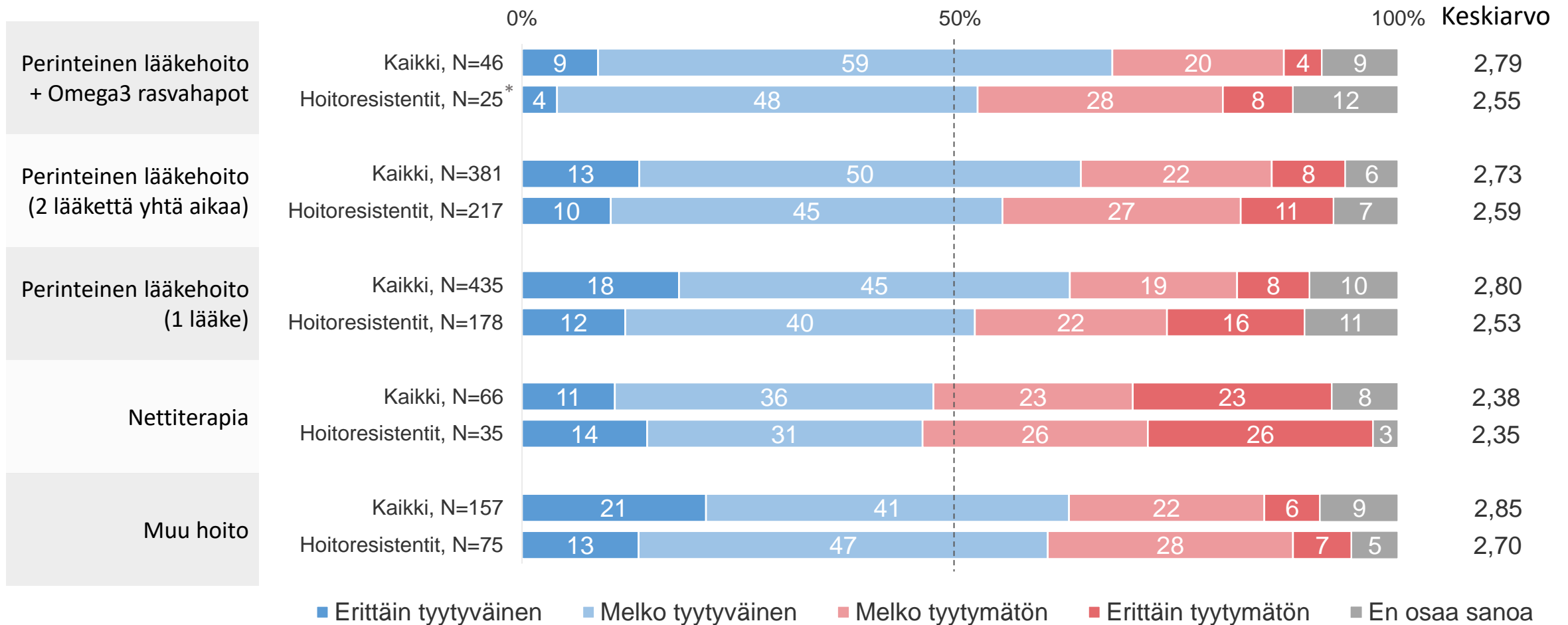
Tyytyväisyys hoidon oikea-aikaisuuteen - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit 1/2

Kuinka tyytyväinen olet ollut hoidon oikea-aikaisuuteen? Asteikolla 4=Erittäin tyytyväinen ... 1=Erittäin tyytymätön

*pieni n

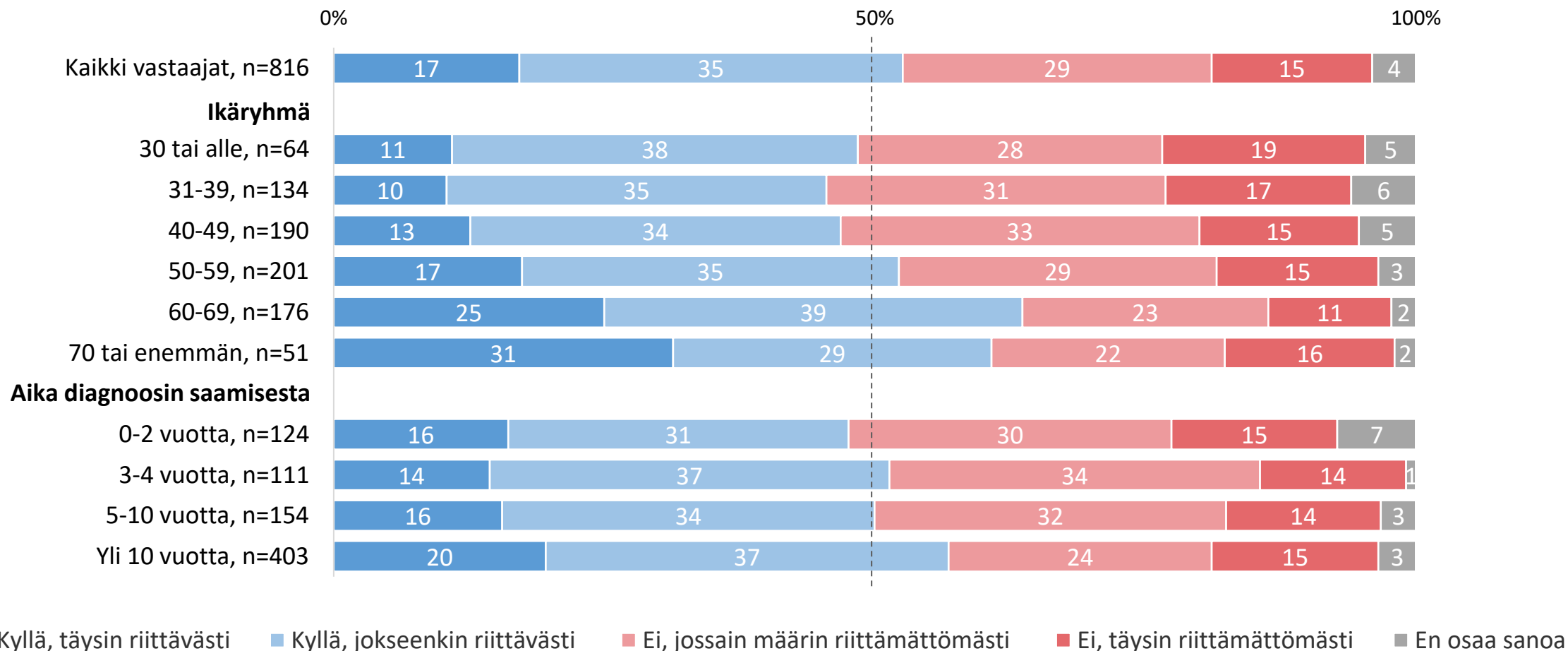
Tyytyväisyys hoidon oikea-aikaisuuteen - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit 2/2

Kuinka tyytyväinen olet ollut hoidon oikea-aikaisuuteen? Asteikolla 4=Erittäin tyytyväinen ... 1=Erittäin tyytymätön

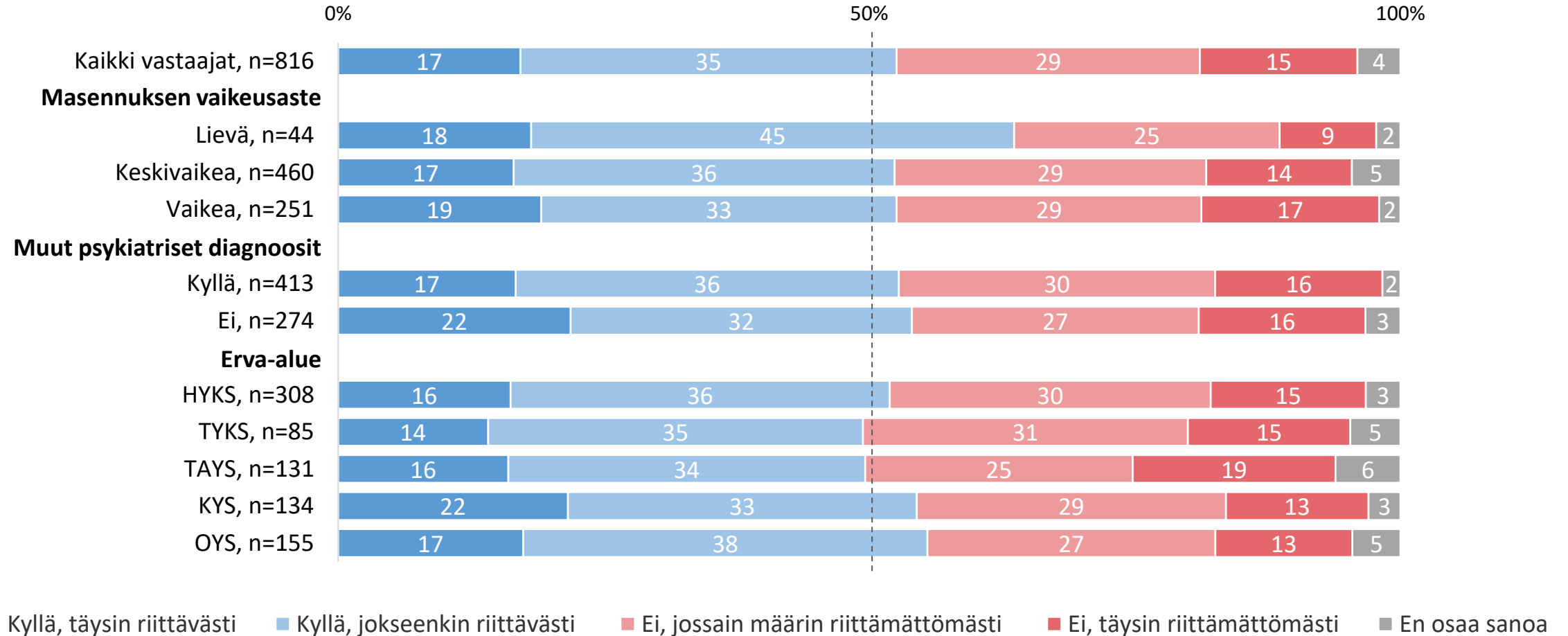
*pieni n

Enemmistö alle 50-vuotiaista pitää tiedonsaantia ainakin jossain määrin riittämättömänä

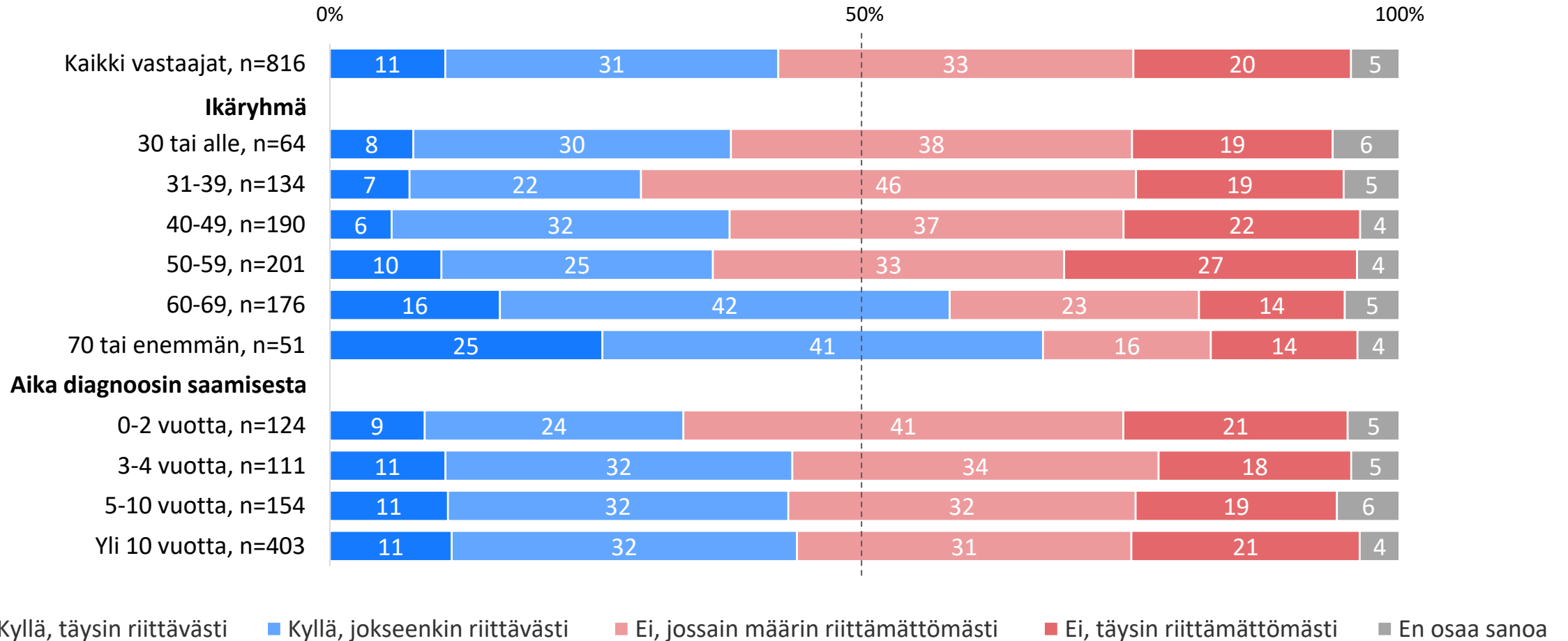
Koetko saaneesi/läheisesi saaneen riittävästi tietoa masennuslääkkeistä?

Lievää masennusta sairastavat olivat keskimäärin tyytyväisimpiä tiedon saantiin

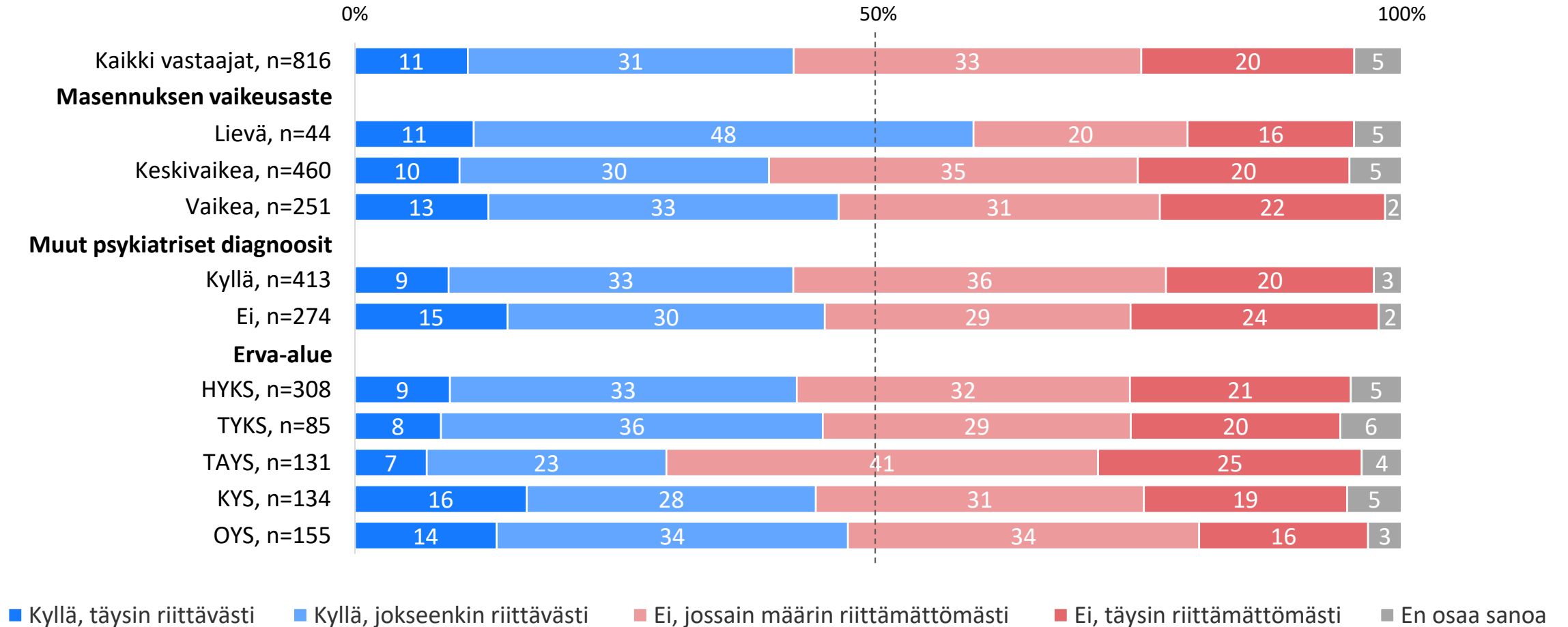
Koetko saaneesi/läheisesi saaneen riittävästi tietoa masennuslääkkeistä?

Alle puolet vastaajista kokee saaneensa riittävästi tietoa muista masennuksen hoitomuodoista

Entä tiedonsaanti muista hoitomuodoista? Koetko, että olet saanut/läheisesi on saanut riittävästi tietoa muista masennuksen hoitomuodoista?

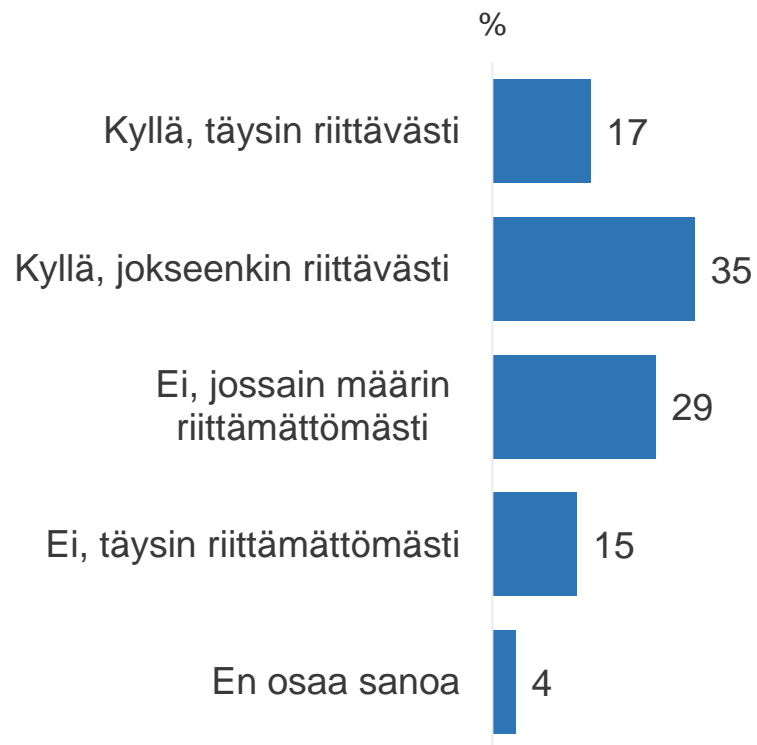
Riittämätön tiedonsaanti muista hoitomuodoista korostuu TAYSin alueella

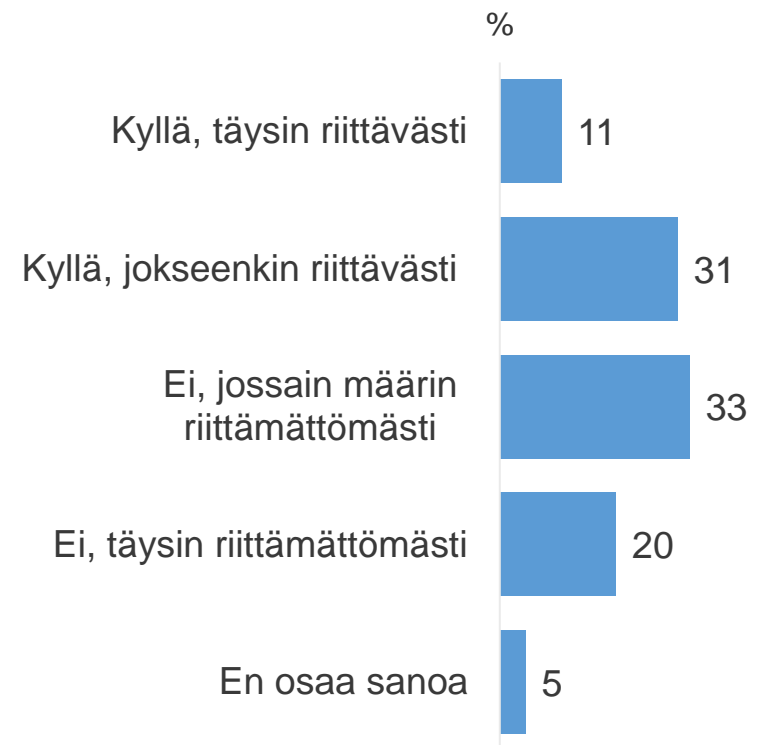
Entä tiedonsaanti muista hoitomuodoista? Koetko, että olet saanut/läheisesi on saanut riittävästi tietoa muista masennuksen hoitomuodoista?

Tiedonsaanti masennuslääkkeistä ja muista hoitomuodoista

Koetko saaneesi/läheisesi saaneen riittävästi tietoa masennuslääkkeistä? n=816

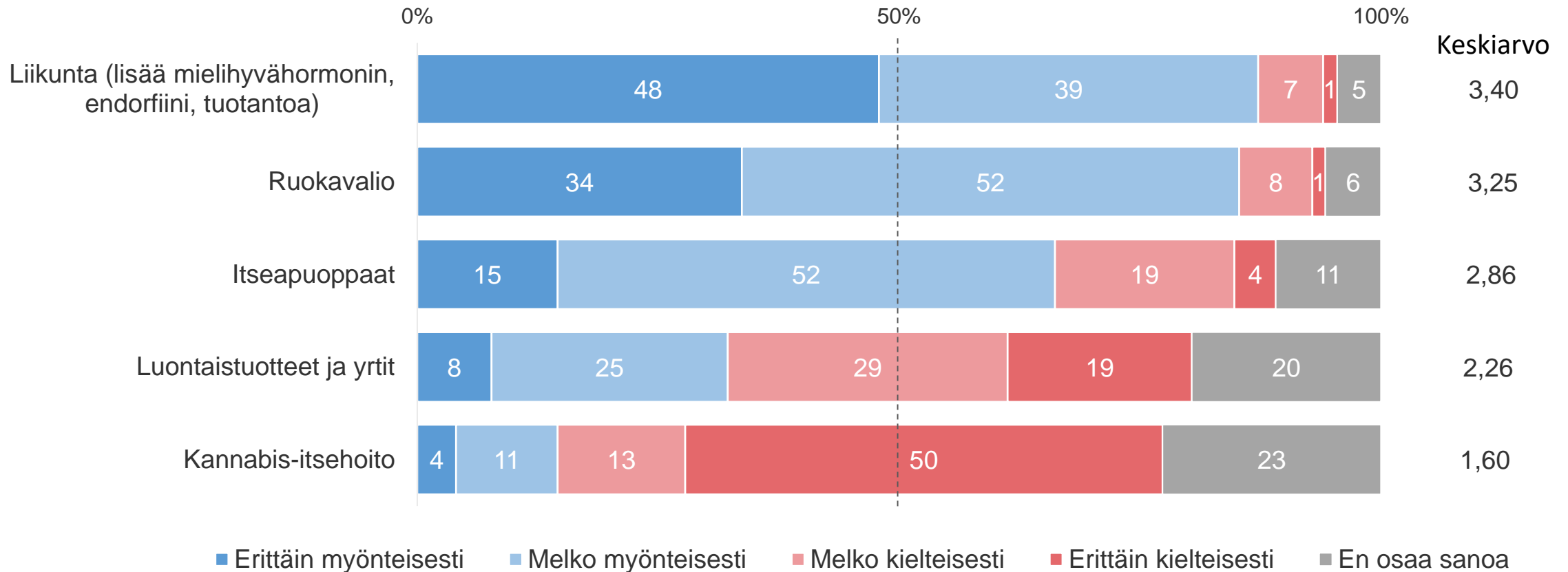

Koetko, että olet saanut/läheisesi on saanut riittävästi tietoa muista masennuksen hoitomuodoista? n=816

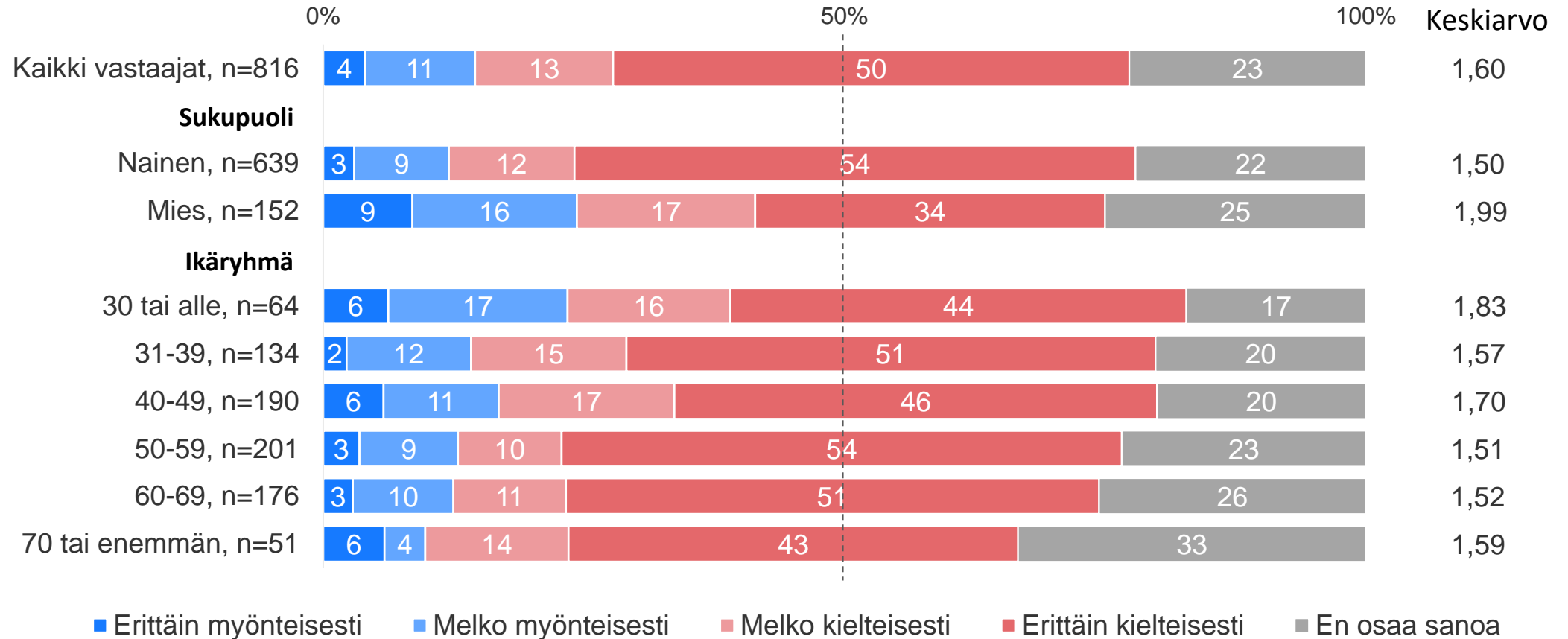
Masennuksen itsehoitomuodosta suhtaudutaan myönteisimmin liikuntaan ja ruokavalioon

Kaikki vastaajat, n=816

Miten suhtaudut seuraaviin masennuksen itsehoidon muotoihin? Asteikolla 4=Erittäin myönteisesti ... 1=Erittäin kielteisesti

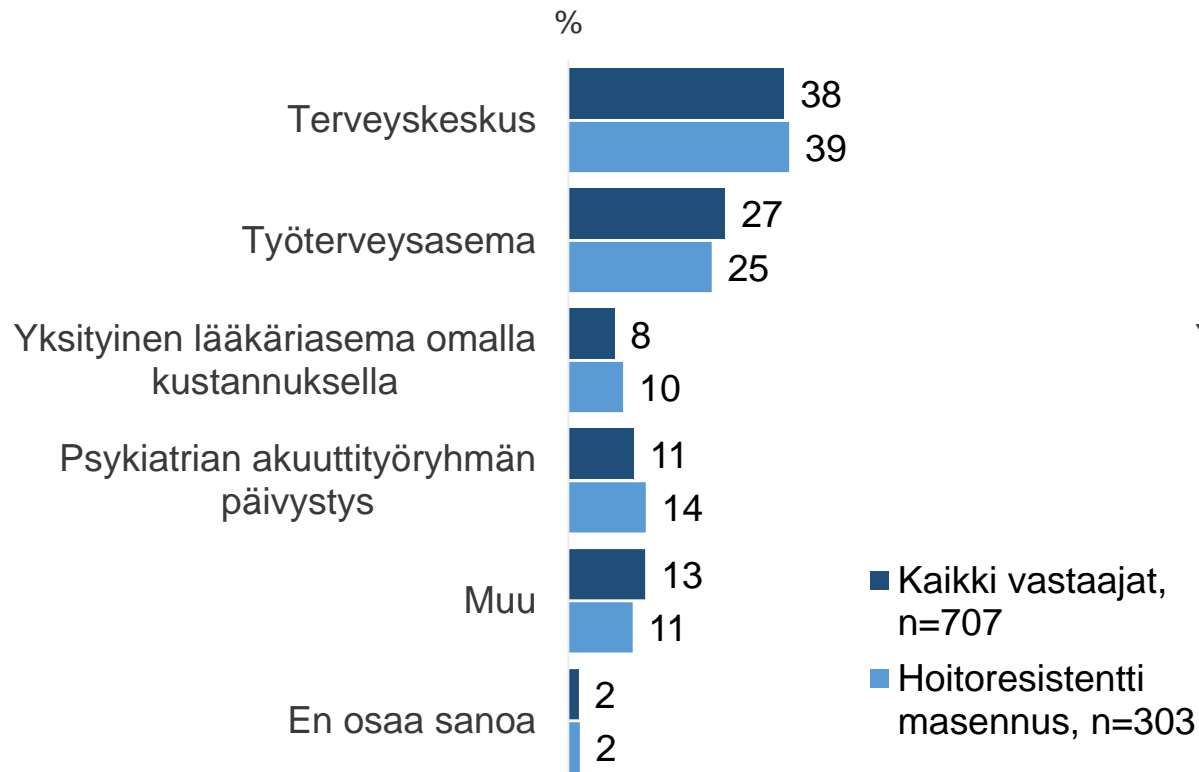
Kannabis-itsehoitoon suhtaudutaan pääosin kielteisesti. Lähes neljäsosa vastaajista ei osannut ottaa kantaa.

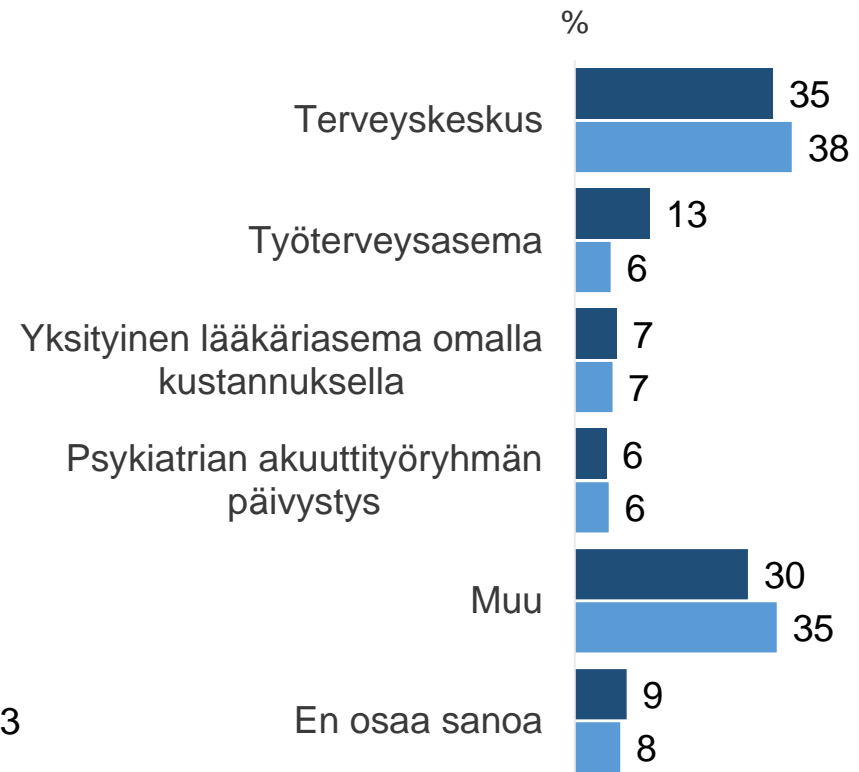
Miten suhtaudut seuraaviin masennuksen itsehoidon muotoihin? Kannabis-itsehoito

Masennuksen hoito alkaa ja jatkuu pääasiassa terveyskeskuksissa ja työterveydessä

Mikä oli ensimmäinen masennuksesi hoitotaho?

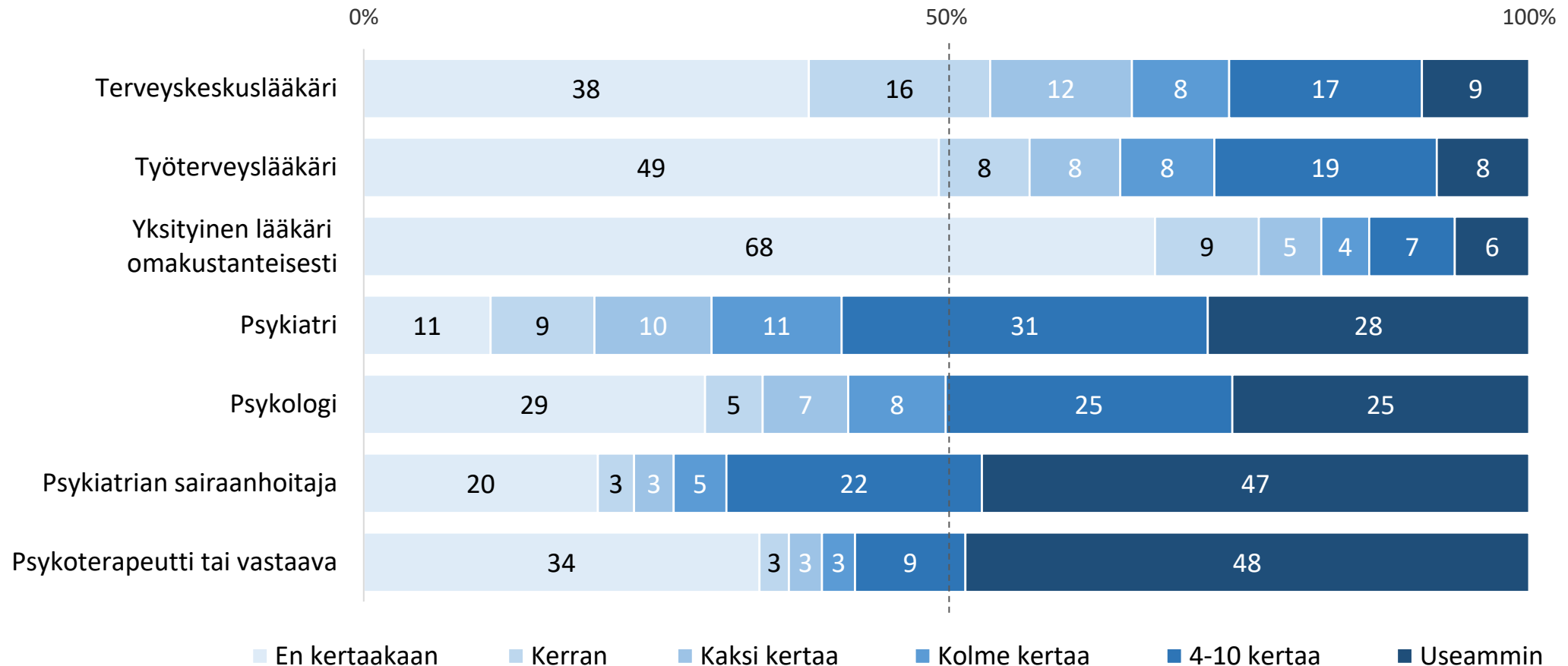

Entä missä hoito pääasiassa nykyisin tapahtuu?

Eri hoitotahojen tapaamiskerrat

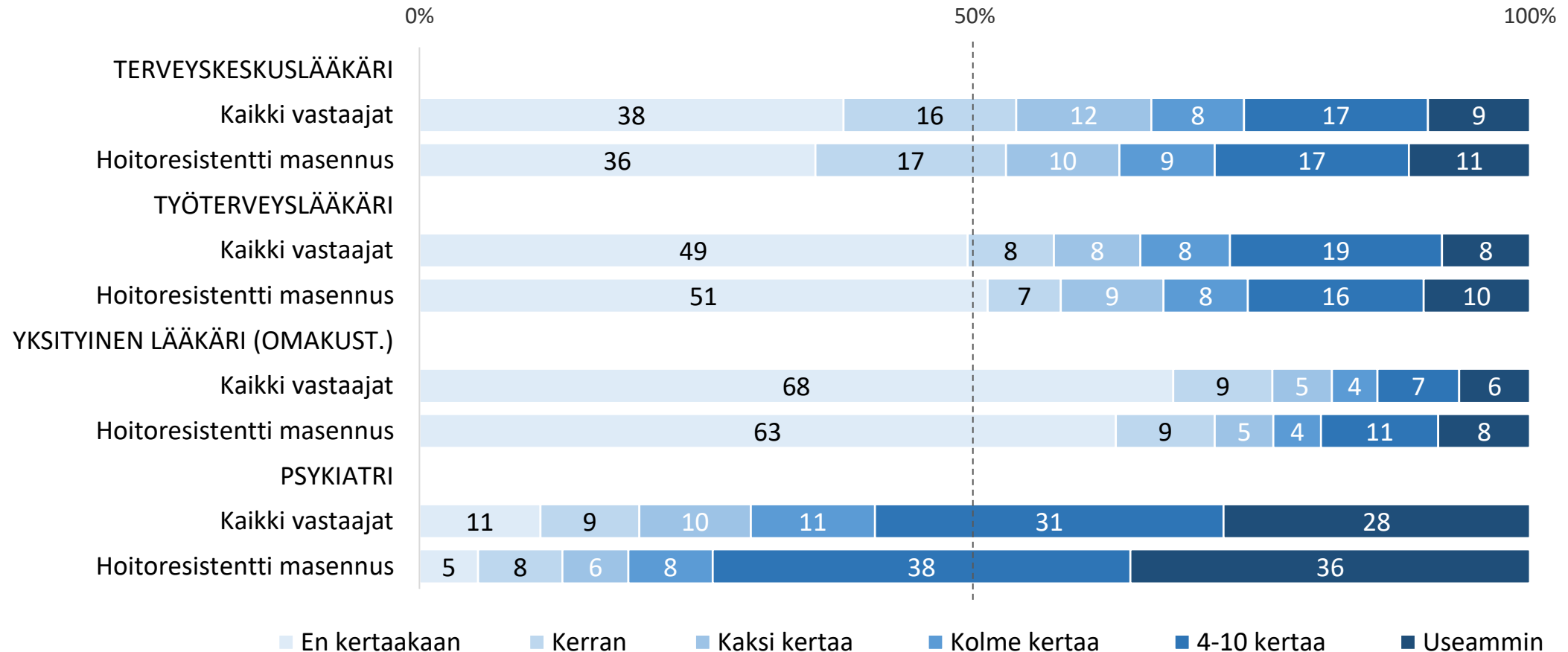
Kaikki vastaajat, n=707

Kuinka usein olet tavannut seuraavia hoitotahoja masennuksen hoidon yhteydessä?

Eri hoitotahojen tapaamiskerrat - kaikki vastaajat versus hoitoresistentti masennus 1/2

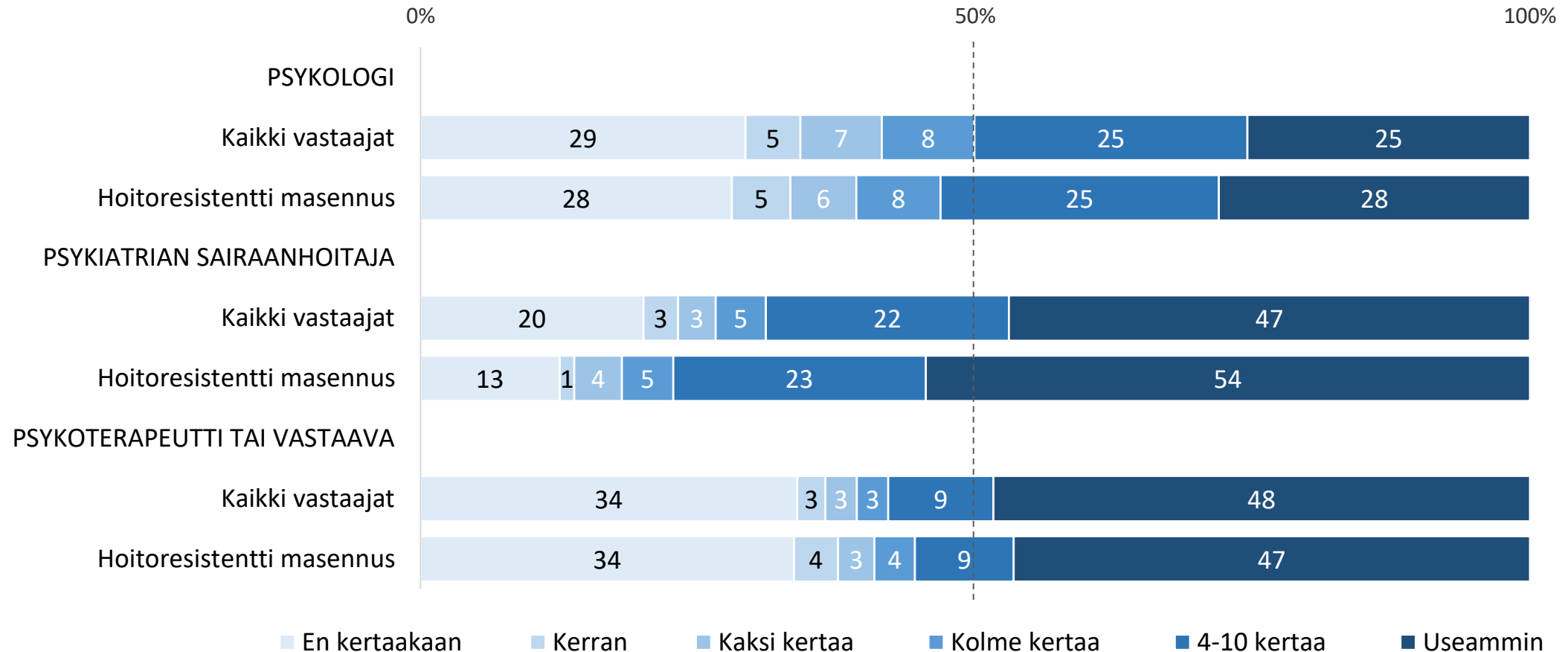
Kaikki vastaajat, N=707 / Hoitoresistentti masennus, n=303

Kuinka usein olet tavannut seuraavia hoitotahoja masennuksen hoidon yhteydessä?

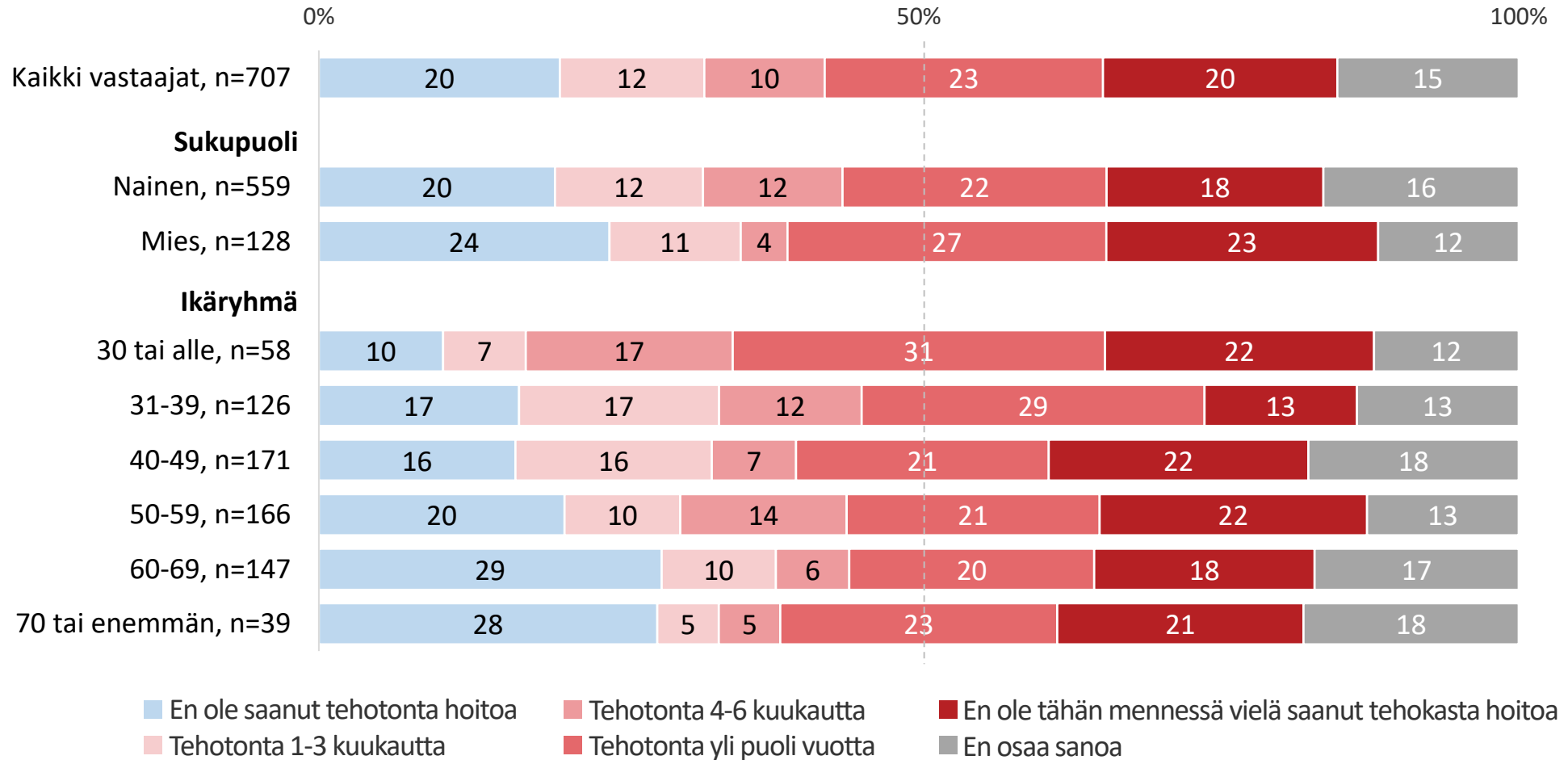
Eri hoitotahojen tapaamiskerrat - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit 2/2

Kaikki vastaajat, N=707 / Hoitoresistentti masennus, n=303

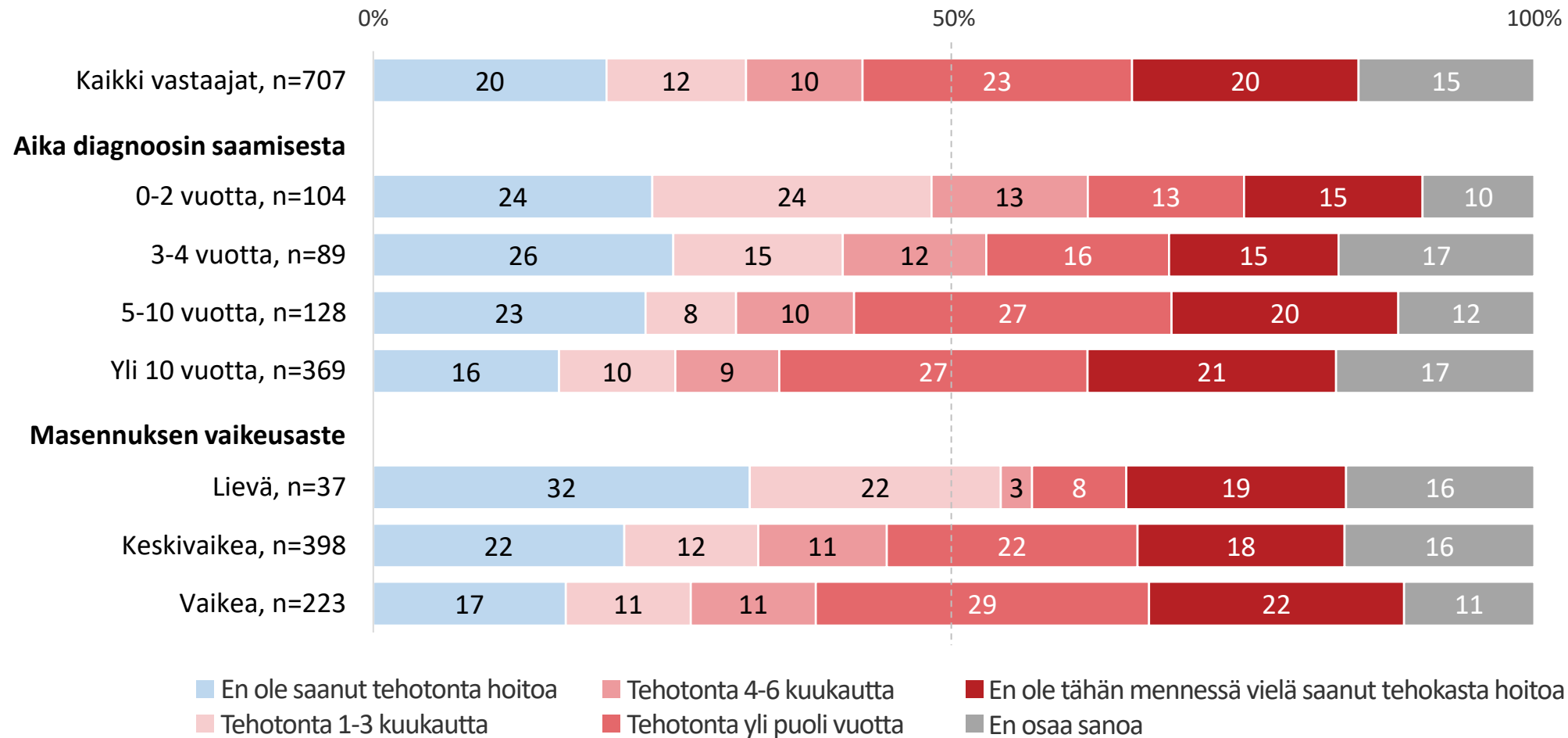
Kuinka usein olet tavannut seuraavia hoitotahoja masennuksen hoidon yhteydessä?

Viidesosa vastaajista kokee saaneensa tehokasta hoitoa koko hoitopolun ajan

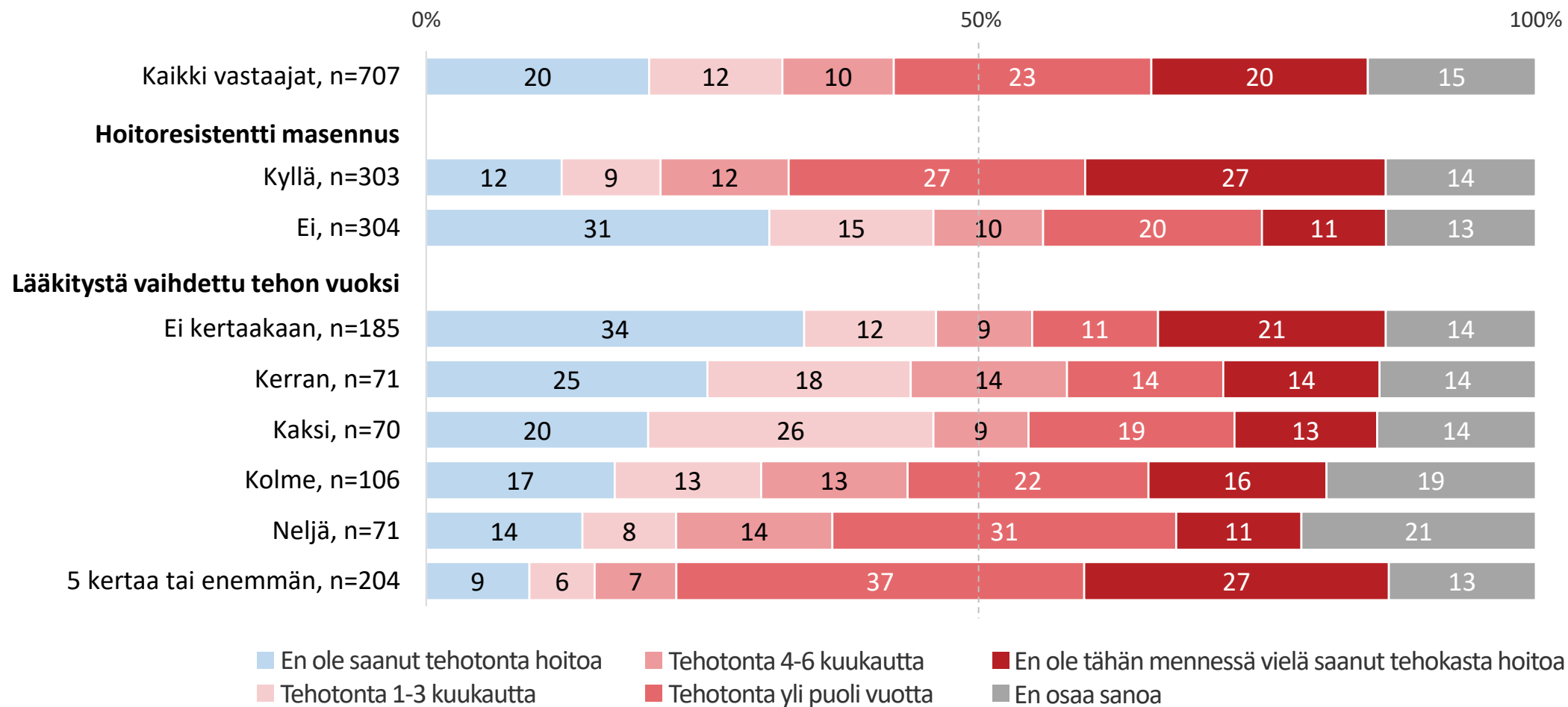
Onko sinusta hoitopolkusi aikana tuntunut, että hoito ei ole edennyt? Jos kyllä, kuinka kauan hoito oli mielestäsi tehotonta?

Kahden vuoden sisällä diagnoosin saaneista neljäsosa kokee saaneensa 4-6 kk tehotonta hoitoa

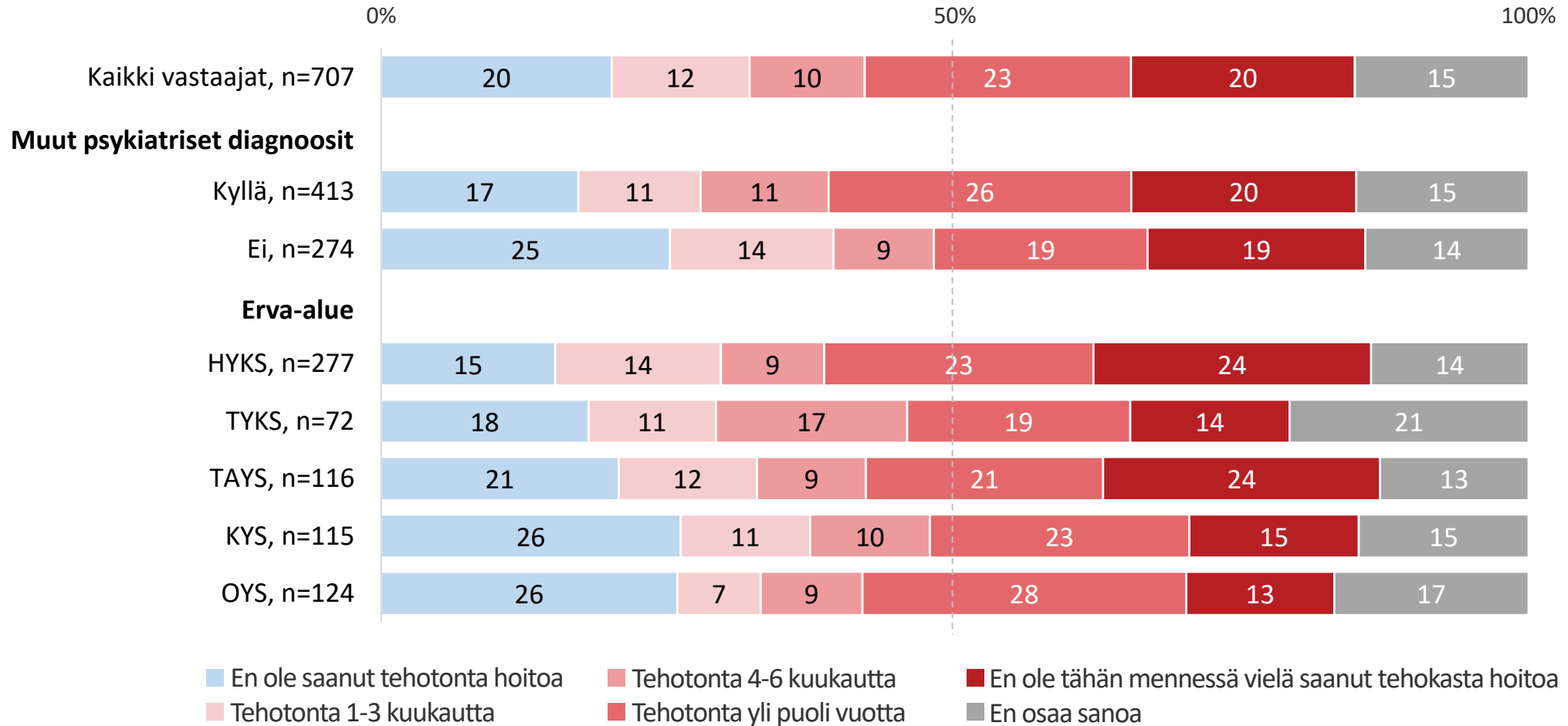
Onko sinusta hoitopolkusi aikana tuntunut, että hoito ei ole edennyt? Jos kyllä, kuinka kauan hoito oli mielestäsi tehotonta?

Hoidon teho ja lääkityksen vaihtaminen

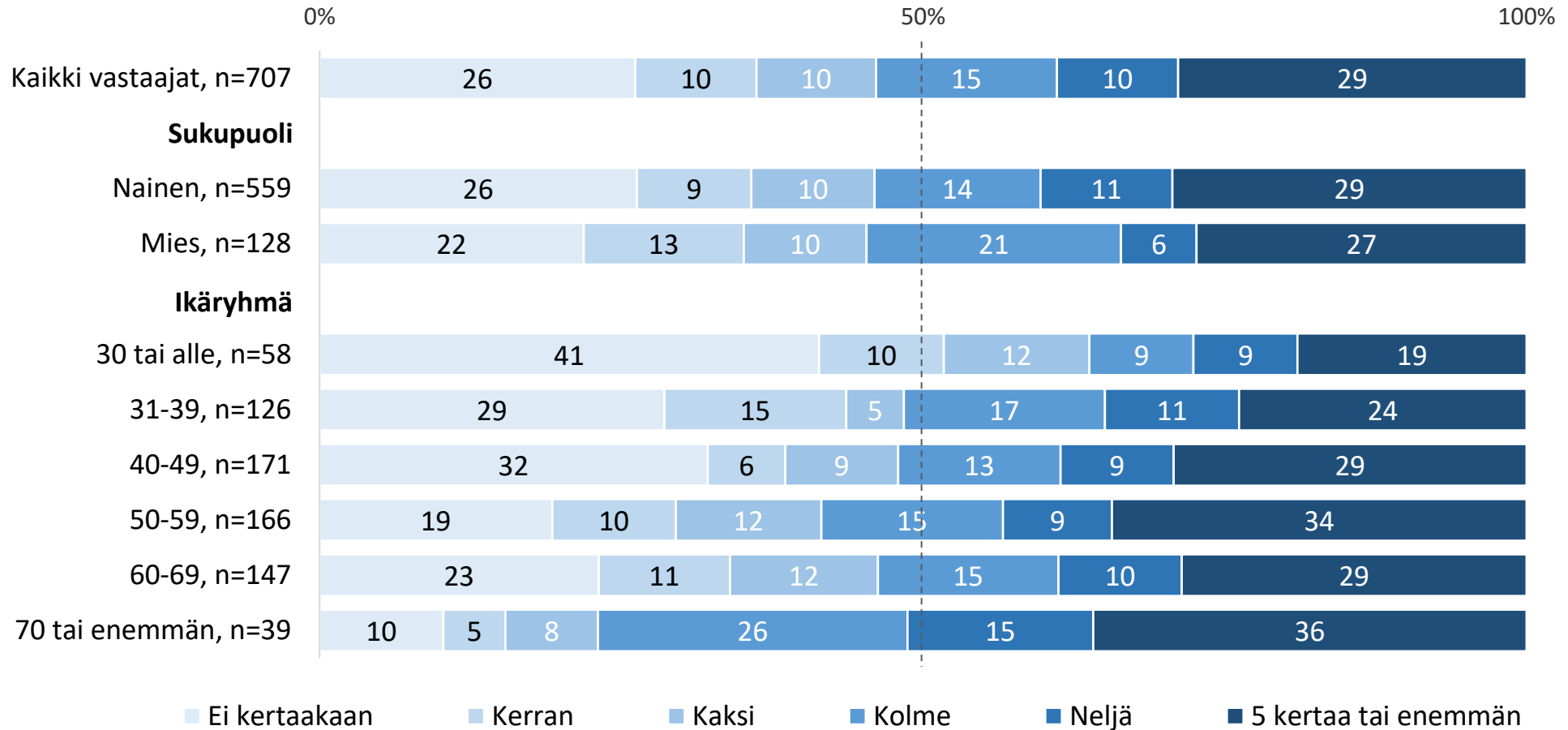
Onko sinusta hoitopolkusi aikana tuntunut, että hoito ei ole edennyt? Jos kyllä, kuinka kauan hoito oli mielestäsi tehotonta?

Neljänsosa vastaajista, joilla masennus on ainoa psykiatrinen diagnoosi, kokivat saaneensa tehokasta hoitoa

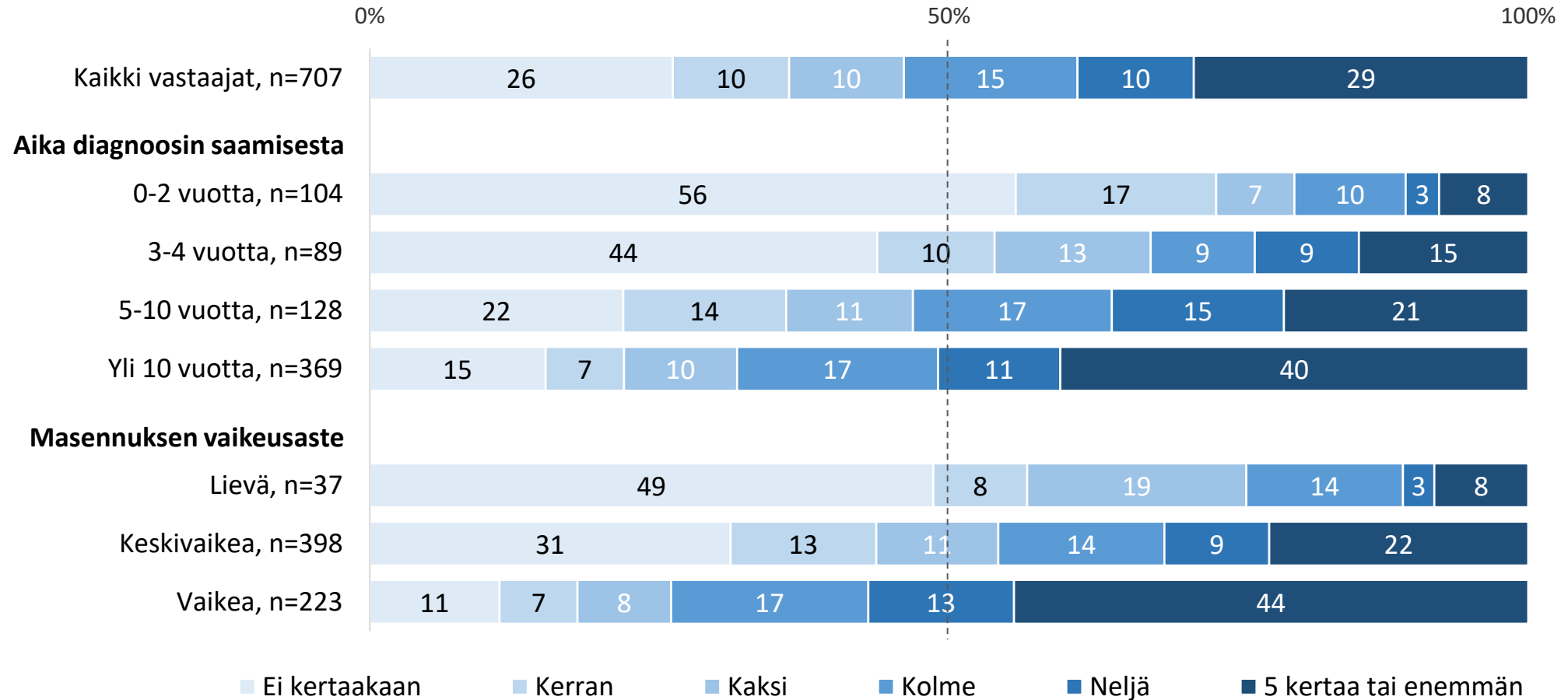
Onko sinusta hoitopolkusi aikana tuntunut, että hoito ei ole edennyt? Jos kyllä, kuinka kauan hoito oli mielestäsi tehotonta?

Lääkitystä on vaihdettu tehon vuoksi kolmella neljästä vastaajasta

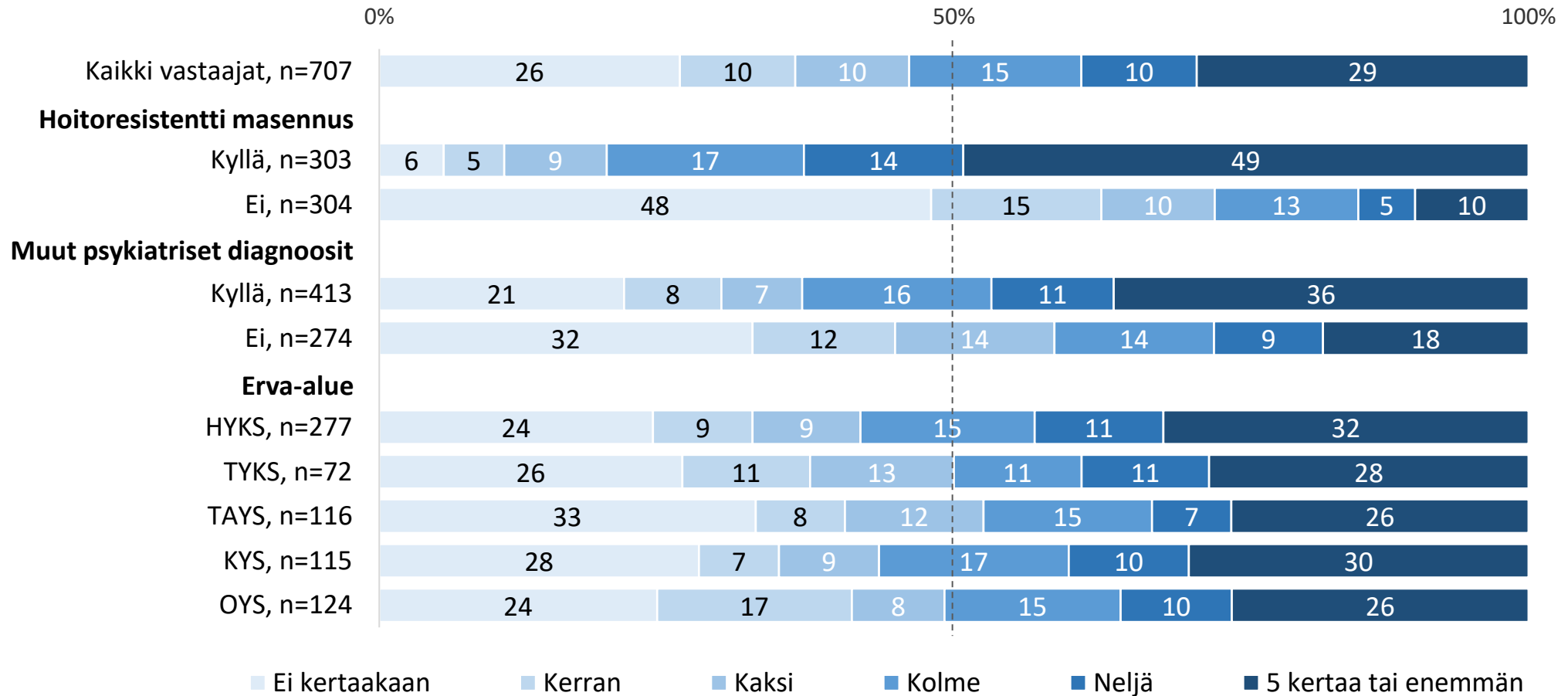
Kuinka monta kertaa lääkitystäsi on vaihdettu hoidon aikana lääkkeen tehon vuoksi?

Mitä kauemmin on diagnoosista, sitä useammin lääkitystä on vaihdettu

Kuinka monta kertaa lääkitystäsi on vaihdettu hoidon aikana lääkkeen tehon vuoksi?

Yli kolmasosalla muita psykiatrisia diagnooseja omaavilla on lääkitystä vaihdettu 5 kertaa tai useammin

Kuinka monta kertaa lääkitystäsi on vaihdettu hoidon aikana lääkkeen tehon vuoksi?

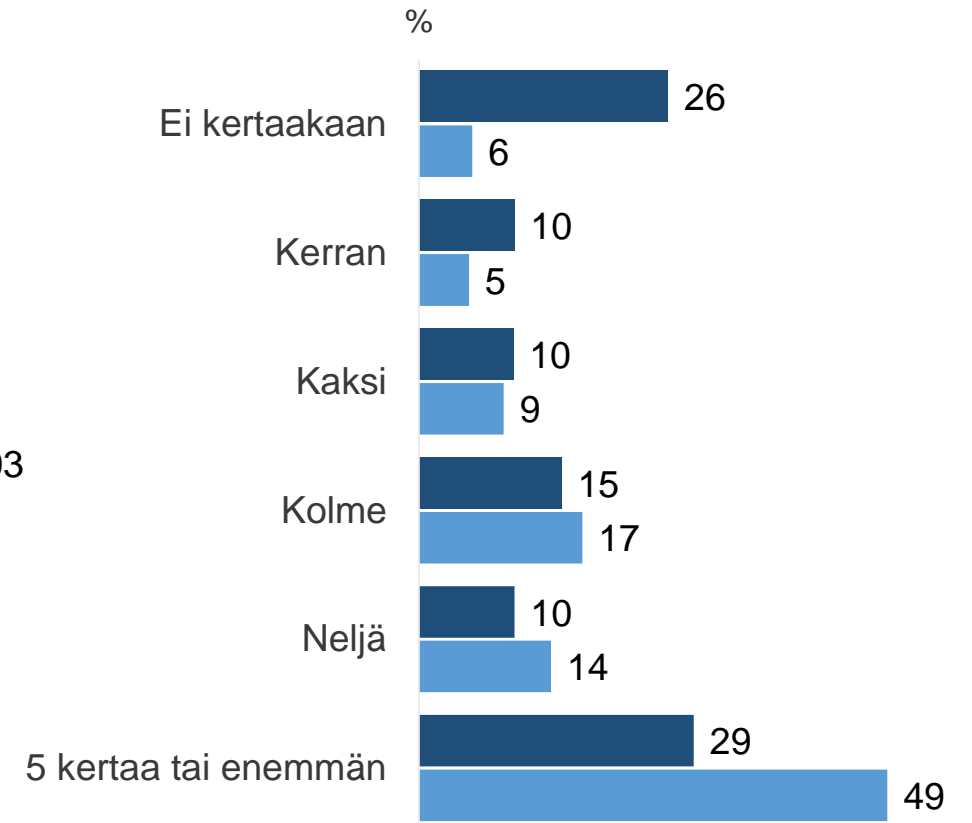
Hoidon teho ja lääkityksen vaihto

Onko sinusta hoitopolkusi aikana tuntunut, että hoito ei ole edennyt? Jos kyllä, kuinka kauan hoito oli mielestäsi tehotonta?

■ Kaikki vastaajat, n=707
■ Hoitoresistentti masennus, n=303

Kuinka monta kertaa lääkitystäsi on vaihdettu hoidon aikana lääkkeen tehon vuoksi?

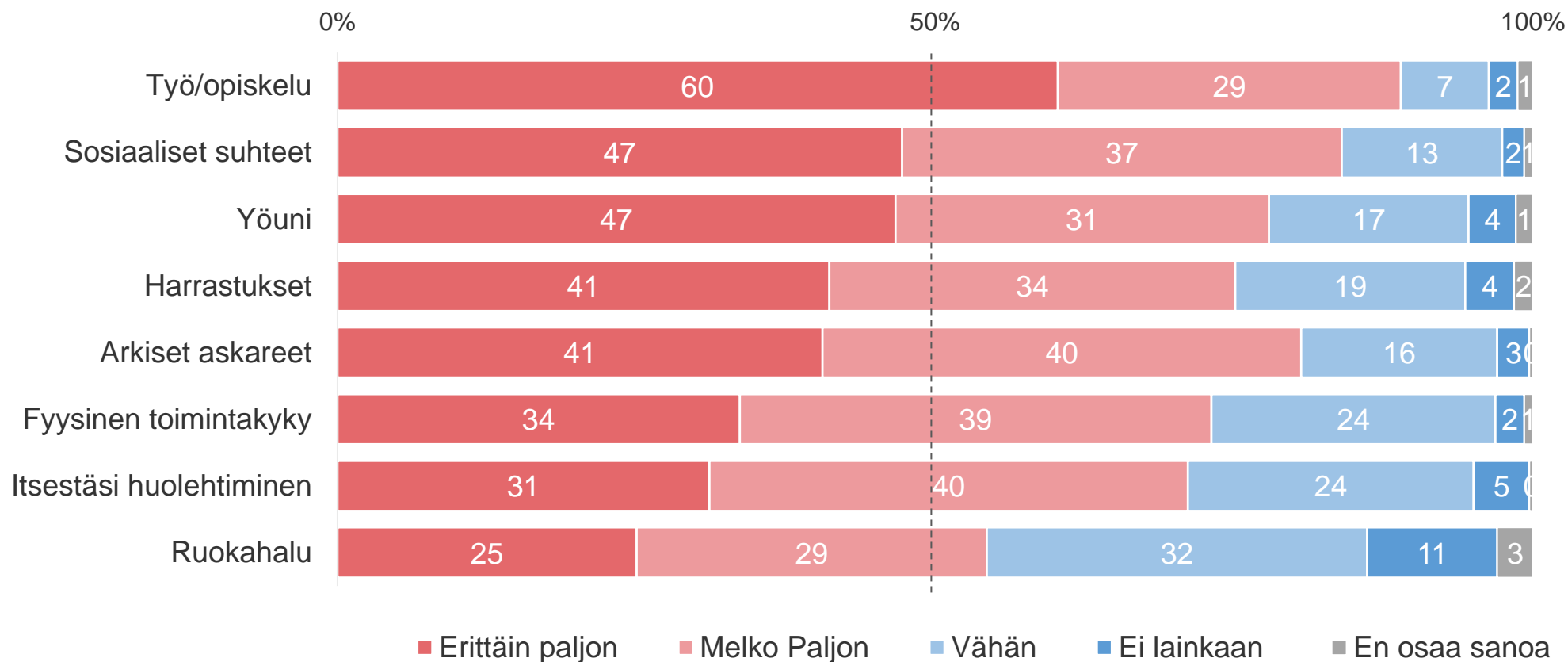

Diagnoosin ikä käy käsi kädessä hoidon tehostomuksen ja lääkityksen vaihtouseuden kanssa

% vastaajista	Kaikki vastaajat, N=816	Kuinka kauan saanut tehotonta hoitoa					Lääkitystä vaihdettu tehon vuoksi					
		En ole saanut tehotonta hoitoa, N=142	Tehotonta 1-3 kuukautta, N=85	Tehotonta 3-6 kuukautta, N=71	Tehotonta yli puoli vuotta, N=164	En ole vielä saanut tehokasta hoitoa, n=138	Ei kertakaan, N=185	Kerran, N=71	Kaksi kertaa, N=70	Kolme kertaa, N=106	Neljä kertaa, N=71	5 kertaa tai enemmän, N=204
Aika masennusdiagnoosin saamisesta												
0-2 vuotta	15	18	29	20	9	12	31	25	10	9	4	4
3-4 vuotta	14	16	15	15	9	9	21	13	17	8	11	6
5-10 vuotta	19	21	12	18	21	18	15	25	20	21	27	13
Yli 10 vuotta	49	42	44	46	60	57	30	35	51	60	55	73
En osaa sanoa	3	4	0	0	2	4	2	1	1	2	3	3

Masennus haittaa merkittävästi lähes kaikkia elämäalueita

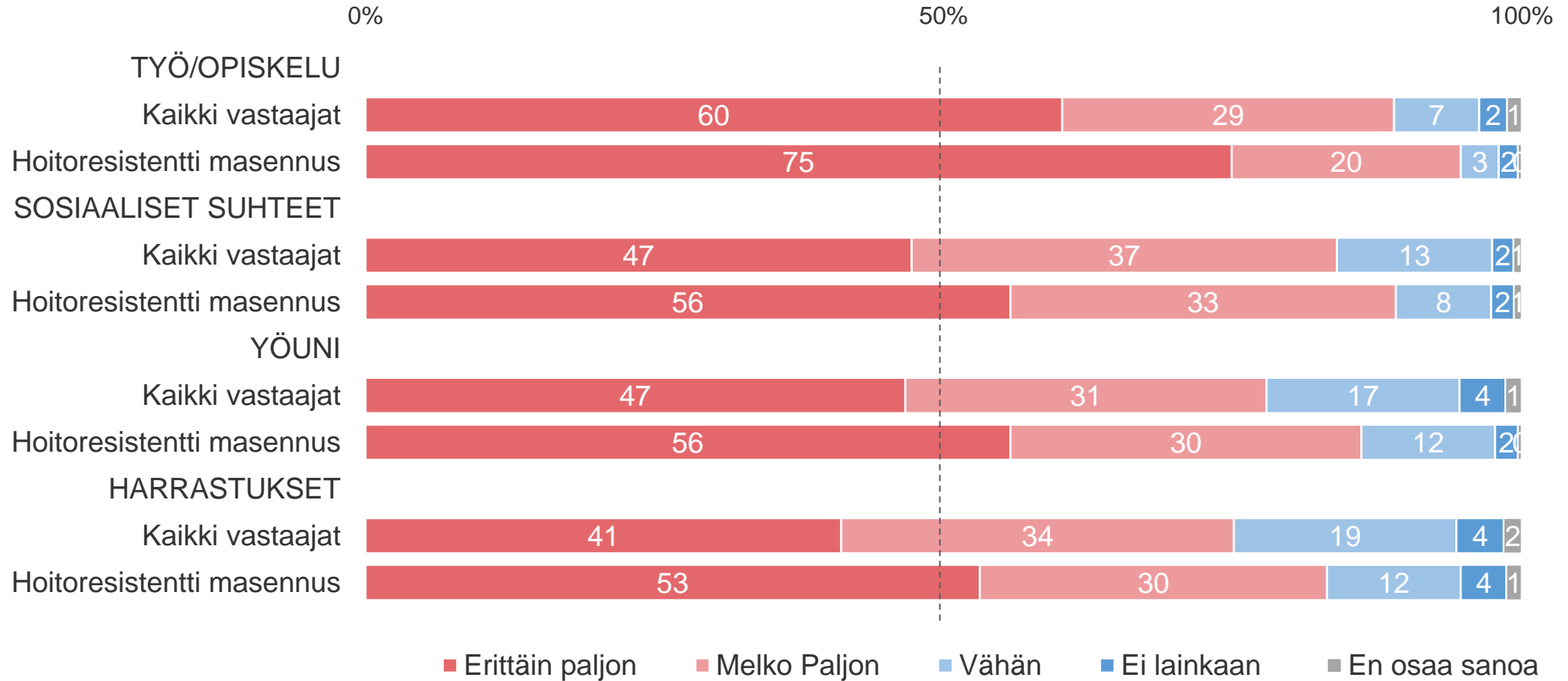
Kaikki vastaajat, n=707

Kuinka paljon masennus on haitannut seuraavia asioita elämässäsi?

Masennuksen haitat - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit 1/2

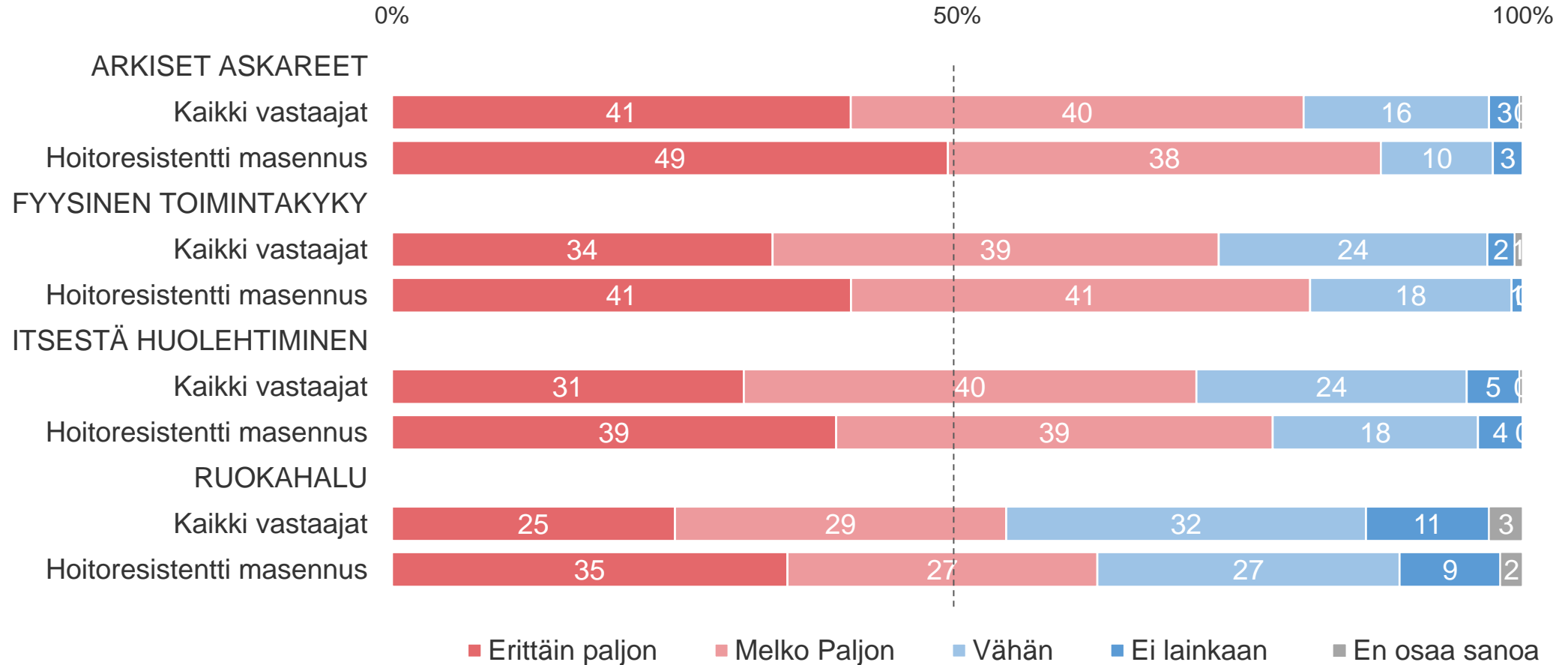
Kaikki vastaajat, N=707 / Hoitoresistentti masennus, n=303

Kuinka paljon masennus on haitannut seuraavia asioita elämässäsi?

Masennuksen haitat - kaikki vastaajat versus hoitoresistentit 2/2

Kaikki vastaajat, N=707 / Hoitoresistentti masennus, n=303

Kuinka paljon masennus on haitannut seuraavia asioita elämässäsi?

Kooste palautteen aihealueista

Kaikki vastaajat, n=816

Haluatko sanoa vielä jotain masennuksen hoidosta Suomessa?

